

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku
za 2021 rok**

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
Dane liczbowe dotyczące decyzji wydanych w 2021 roku	6
I. POMOC SPOŁECZNA DLA OSÓB I RODZIN W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ .	6
1. <i>Przyczyny korzystania z pomocy społecznej</i>	7
2. <i>Świadczenia z pomocy społecznej</i>	9
2.1. Zadania własne gminy	9
2.1.1. Świadczenia pieniężne.....	9
2.1.2. Pomoc rzeczowa	9
2.1.3. Składki na ubezpieczenie zdrowotne	9
2.1.4. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania	10
2.1.5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13
2.1.6. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym	14
2.1.7. Gminne programy osłonowe.....	15
2.1.8. Praca socjalna.....	16
2.2. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.....	17
2.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	17
2.3. Zadania własne powiatu	17
2.3.1. Poradnictwo specjalistyczne.....	17
2.3.2. Domy pomocy społecznej.....	18
2.3.3. Osoby usamodzielniane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	19
2.3.4. Mieszkania chronione treningowe	20
2.3.5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.....	20
2.4. Pomoc cudzoziemcom.....	23
II. AKTYWIZACJA I REINTEGRACJA OSÓB I RODZIN W CELU ŻYCIOWEGO USAMODZIELNIENIA	25
1. <i>Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym</i>	25
2. <i>Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością</i>	25
3. <i>Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu</i>	28
4. <i>Pomoc osobom potrzebującym wsparcia ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność</i>	29
5. <i>Pomoc osobom starszym i samotnym</i> 31	

6. Pomoc rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze	32
7. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.....	33
8. Organizowanie społeczności lokalnej	34
III. POMOC OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OSOBOM STOSUJĄCYM PRZEMOC	35
IV. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	36
1. Asystent rodziny	36
2. Rodziny Zastępcze	39
3. Usamodzielnianie wychowanków	43
4. Instytucjonalna piecza zastępcza	44
5. Zadanie realizowane przez MOPR w Białymstoku, jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	45
V. ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	50
VI. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	50
VII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE - PROGRAM RODZINA 500+, POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW, DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE	54
1. Świadczenia rodzinne	54
2. Świadczenie wychowawcze – Program „Rodzina 500+”	55
3. Świadczenie „Dobry Start”	56
4. Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni.....	56
4.1. Fundusz alimentacyjny	56
4.2. Dłużnicy alimentacyjni.....	57
5. Dodatki mieszkaniowe	58
6. Dodatki energetyczne.....	59
VIII. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM – STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE.....	59
IX. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA POSIADACZY KARTY POLAKA.....	60
X. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE NA PODSTAWIE USTAWY O REPATRIACJI.....	61
XI. UDZIELANIE WSPARCIA OSOBOM POTRZEBUJĄCYM POMOCY ZE WZGLĘDU NA STAN EPIDEMII	61
XII. WSPÓŁPRACA MOPR Z INNYMI PODMIOTAMI	63
XIII. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W BIAŁYMSTOKU	64

XIV. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2021-2024.....	66
XV. PRZEPISY PRAWNE.....	72

Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej wykonującą w Mieście Białystok zadania własne gminy i powiatu oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę i powiat, a także zadania z zakresu administracji rządowej. W myśl art. 110 ust. 9 i art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej / kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa odpowiednio radzie gminy / radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka.

MOPR realizuje zadania pomocy społecznej, jak również szeroko rozumianej polityki społecznej, w szczególności z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, świadczeń rodzinnych, pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ośrodek realizuje również zadanie własne gminy wynikające z ustawy o systemie oświaty związane z udzielaniem uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Działania realizowane przez MOPR w 2021 r. były zgodne z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2021-2030 i Programem Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2021-2024.

Główne cele realizowane przez Ośrodek to:

- 1) pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) pomoc w doprowadzaniu do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- 3) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia,
- 4) wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej.

Do zadań MOPR należy między innymi:

- 1) analiza i ocena zjawisk rodzących potrzebę świadczenia pomocy społecznej,
- 2) przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej,
- 3) realizowanie pracy socjalnej nakierowanej na pomoc osobom i rodzinom w celu wzmocnienia lub odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,

- 4) motywowanie osób i rodzin do aktywnego udziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej,
- 5) koordynacja realizacji miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 6) realizacja programów na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, finansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej, a także finansowe wsparcie osób niepełnosprawnych w zakresie określonym ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 7) praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz pełnienie funkcji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 8) prowadzenie spraw z zakresu pieczy zastępczej, w tym zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 9) pomoc osobom usamodzielnianym,
- 10) nadzór nad działalnością domów pomocy społecznej oraz prowadzenie postępowania i wydawanie decyzji w zakresie kierowania i umieszczania w nich osób wymagających całodobowej opieki,
- 11) prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Specjalistycznego Poradnictwa Socjalnego i Rodzinnego,
- 12) obsługa organizacyjno-techniczna zespołu interdyscyplinarnego,
- 13) realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy,
- 14) realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- 15) realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 16) przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 17) realizacja zadań wynikających z ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- 18) przyznawanie i wypłacanie zryczałtowanego dodatku energetycznego,
- 19) wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osób ubiegających się o dofinansowanie z programu „Czyste powietrze”,
- 20) wypłata repatriantom świadczeń na pokrycie kosztów przejazdu, pomocy na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, poniesionych w związku z osiedleniem się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 21) wykonywanie wszelkich czynności związanych z wypłatą świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 22) przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych określonych w ustawie o systemie oświaty.

Dane liczbowe dotyczące decyzji wydanych w 2021 roku

Ośrodek w 2021 r. wydał 78 279 decyzji administracyjnych w sprawach:

świadczeń z pomocy społecznej - 42 529 (54,3%),

świadczeń rodzinnych - 15 712 (20,0%),

dodatków mieszkaniowych - 7 937 (10,1%),

dodatków energetycznych - 3 339 (4,3%),

świadczenia wychowawczego i świadczenia „Dobry start”* - 2 857 (3,7%),

dłużników alimentacyjnych i funduszu alimentacyjnego - 1 982 (2,5%),

opieki nad dzieckiem w pieczy zastępczej - 2 475 (3,2%),

pobytu w domu pomocy społecznej - 1 237 (1,6%),

uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej - 211 (0,3%),

* Od 01.07.2019 r. przyznanie świadczenia wychowawczego oraz świadczenia „Dobry Start” następuje w formie informacji; w 2021 r. wydano 36 148 informacji przyznających: świadczenie wychowawcze - 36 134, „Dobry Start” - 14 („Dobry Start” od 2021 r. realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych; MOPR w 2021 r. wydał 14 informacji przyznających świadczenie po usunięciu braków formalnych we wnioskach złożonych w 2020 r.).

Od decyzji wydanych przez MOPR wpłynęło 1 020 odwołań (wniesiono je od 1,3% decyzji).

POMOC SPOŁECZNA DLA OSÓB I RODZIN W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie pomoc społeczną dla mieszkańców Białegostoku organizuje we współpracy z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, mimo uprzedniego wykorzystania własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczeń powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, a potrzeby uwzględnione, jeśli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach, w tym finansowych, pomocy społecznej. Korzystanie ze świadczeń nie jest bezwarunkowe, bowiem zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, osoby i rodziny obejmowane wsparciem mają obowiązek współdziałania w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Oznacza to, że w realizacji zadań pomocy społecznej należy kierować się zasadą pomocniczości i partycypacji. W oparciu o te wyznaczniki podmioty polityki społecznej wkraczają z pomocą wówczas, gdy - mimo zaangażowania osób i rodzin w

poprawę własnej sytuacji życiowej - samodzielne rozwiązanie problemów życiowych nie jest możliwe.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku objął różnego rodzaju wsparciem w ramach pomocy społecznej około 3,4% mieszkańców miasta Białegostoku.

Tabela Nr 1. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przyznanych decyzją w stosunku do liczby mieszkańców miasta Białegostoku

Liczba mieszkańców Białegostoku (zameldowanych na pobyt stały i czasowy - stan na 31.12.2021 r.*)	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinach	% mieszkańców Białegostoku objętych pomocą
274 579	6 345	9 256	3,4

* źródło: Rejestr mieszkańców miasta Białegostoku, Urząd Miejski w Białymstoku, Departament Obsługi Mieszkańców

Tabela Nr 1 zawiera dane dotyczące ogólnej liczby osób i rodzin przebywających w środowisku (oraz osób w tych rodzinach), którym MOPR w 2021 r. udzielił wsparcia w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.

W ramach ustawy o pomocy społecznej, oprócz pomocy świadczonej w środowisku, Ośrodek realizował zadanie zapewnienia opieki całodobowej w domach pomocy społecznej (umieszczono w nich 157 osób, z pobytu łącznie korzystało 965 osób) oraz zadania z zakresu usamodzielnienia wychowanków (21 osób).

1. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej

Ustawowe regulacje dotyczące świadczeń z pomocy społecznej nadają im charakter obowiązkowy bądź fakultatywny. Rodzaj, forma i rozmiar przyznawanych świadczeń zależą od indywidualnej sytuacji osoby lub rodziny ubiegającej się o wsparcie, okoliczności uzasadniających potrzebę udzielenia pomocy, liczby osób i rodzin potrzebujących pomocy oraz możliwości finansowych Ośrodka.

W 2021 r. prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód (netto) nie przekraczał kryterium dochodowego wynoszącego:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 701 zł,
- na osobę w rodzinie - 528 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z przesłanek wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej, np. bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, uzależnienia, bezdomności.

Wykres Nr 1. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej ze względu na okoliczności jej przyznania

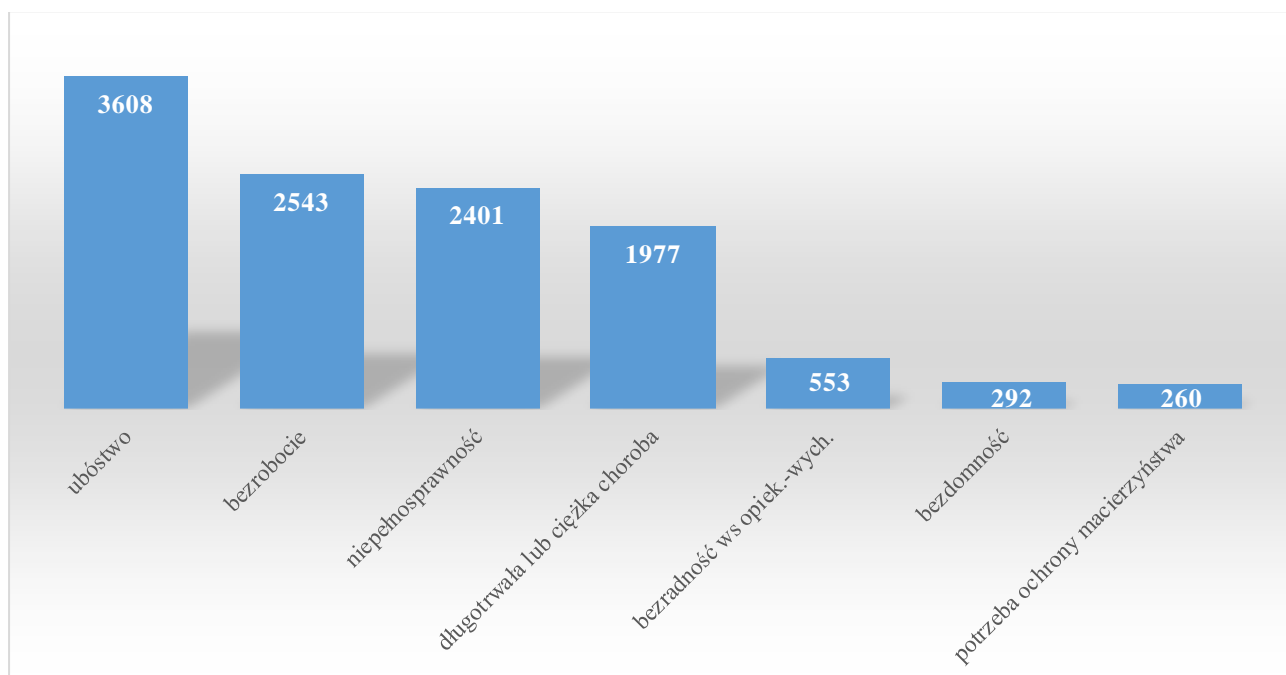

Tabela Nr 2. Przesłanki przyznania pomocy

Trudna sytuacja życiowa	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	3 608	6 217
Sieroctwo	2	6
Bezdomność	292	292
Potrzeba ochrony macierzyństwa	260	1 188
w tym: wielodzietność	133	708
Bezrobocie	2 543	5 181
Niepełnosprawność	2 401	3 379
Długotrwała lub ciężka choroba	1 977	2 876
Przemoc w rodzinie	60	187
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	553	1 828
rodziny niepełne	303	883
rodziny wielodzietne	136	761
Alkoholizm	251	346
Narkomania	35	41
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu	118	157
Trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy, ochronę uzupełniającą,	124	332
Zdarzenie losowe	9	16
Sytuacja kryzysowa	2	2

Najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba, marginalnymi - sieroctwo i zdarzenia losowe.

2. Świadczenia z pomocy społecznej

MOPR w Białymstoku przyznał w drodze decyzji administracyjnej (w ramach zadań z zakresu pomocy społecznej) świadczenia 6 345 osobom i rodzinom (w rodzinach tych było 9 256 osób). W sprawie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych wydano 42 529 decyzji, w tym: 40 184 - przyznające, 307 - odmownych, 1 360 - zmieniających, 70 - wstrzymujących, 42 - uchylające i 566 umarzających postępowanie (statystyka nie obejmuje pobytu i usług w domu pomocy społecznej oraz usamodzielnienia wychowanków).

2.1. Zadania własne gminy

2.1.1. Świadczenia pieniężne

Tabela Nr 3. Świadczenia realizowane w ramach zadań własnych gminy

Forma pomocy	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń (w zł)
Zasiłki stałe	1 363	1 564	7 514 323
Zasiłki okresowe	3 607	6 675	7 237 967
Zasiłki celowe ogółem, w tym:	4 596	8 332	4 168 705
zasiłki specjalne celowe	533	749	331 255
na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	9	16	24 700

2.1.2. Pomoc rzeczowa

Tabela Nr 4. Pomoc rzeczowa w postaci dostarczenia opału (z dowozem) - zadanie własne gminy

Forma pomocy	Liczba osób/rodzin	Liczba osób	Koszt świadczeń
Pomoc rzeczowa w postaci opału oraz usługi dostarczenia opału - dowozu	70	105	66 326

2.1.3. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Tabela Nr 5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne - zadanie własne gminy

Formy pomocy - zadania własne gminy	Liczba osób, za które	Kwota świadczeń

	opłacano składkę	(w zł)
Opłata składki za osoby: pobierające zasiłek stały, realizujące kontrakt socjalny, objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS	1 130	589 875

2.1.4. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania

W 2021 r. zapewnienie posiłku realizowano głównie w oparciu o Program przyjęty Uchwałą Nr 140 z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007). W oparciu o Program możliwe było udzielanie wsparcia w formie posiłku oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

W ramach Programu pomocą w formie dożywiania objęto 8 836 osób. Łączna kwota wydatkowana na pomoc w formie dożywiania na posiłki i zasiłki celowe w ramach Programu wyniosła 5 732 190 zł (środki własne w kwocie 1 434 902 zł stanowiły 25% całości kosztów Programu, dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 4 297 288 zł - 75%).

Posiłki finansowane wyłącznie ze środków własnych gminy przyznawano również poza Programem. Koszt tych świadczeń wyniósł 44 027 zł, z tego na posiłki dzieciom i młodzieży w szkołach przeznaczono 18 971 zł, a na posiłki uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy - 25 056 zł).

Łączny koszt pomocy w formie dożywiania (w ramach Programu i poza nim) wyniósł 5 776 217 zł.

Tabela Nr 6. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania - w ramach Programu

Wyszczególnienie		Liczba osób*	Koszt ogółem (w zł)	Środki własne (w zł)	Dotacja (w zł)
Osoby objęte Programem „Posiłek w szkole i w domu” ogółem, w tym w formie:		8 836	5 732 190	1 434 902	4 297 288
posiłku	dzieci do 7 roku życia	233	239 774	80 219	159 554
	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej	669			

	dzieci i młodzież, którym wydano posiłki bez decyzji	56	8 256	4 691	3 565
	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej (w DDPS i ŚDS)	189	2 628 **	1 440 ***	1 188 ****
zasilku celowego	dzieci do 7 roku życia	1 101	5 481 532	1 264 878	4 216 654
	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej	1 564			
	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	5 168			

* liczba osób nie sumuje się (osoby i rodziny mogą korzystać zarówno z posiłku jak i z zasiłku celowego),

poza wykazanymi w tabeli kosztami wydatkowano również środki znajdujące się w budżecie Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku, które wyniosły: **386 608 zł, ***96 608 zł, ****290 000 zł

W 2021 roku w ramach Programu dożywiano 958 dzieci i młodzieży. Posiłki realizowane były w 122 placówkach na terenie Białegostoku, tj. w 57 szkołach, 58 przedszkolach oraz 7 żłobkach. Koszt posiłków udzielonych dzieciom i młodzieży (w ramach Programu i poza nim) wyniósł 267 001 zł, z tego 8 256 zł przeznaczono na opłacenie posiłków 56 dzieciom i uczniom otrzymującym je bez decyzji administracyjnych (ramach programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Białegostoku w formie posiłku dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole” na lata 2019-2023) i 18 971 zł na posiłki przyznane poza Programem (66 dzieci).

Pomoc osobom dorosłym w formie jednego gorącego posiłku (obiadu) realizowana była w Dziennym Domu Pomocy Społecznej (2 stołówki). Posiłki przyznano 386 osobom: 370 osób spożywało je w DDPS (187 osobom finansowano je w ramach Programu, 183 ze środków gminy), 16 uczestników ŚDS posiłki spożywało w Środowiskowym Domu Samopomocy (2 osoby w ramach Programu, 14 osób poza Programem).

Tabela Nr 7. Zapewnienie posiłku - poza Programem

Wyszczególnienie	Osoby	Koszt ogółem (w zł)
Dzieci	66	18 971
Osoby dorosłe korzystające z posiłków w ŚDS	14	25 056
Osoby dorosłe korzystające z posiłków DDPS	183	341 560*

Ogółem	263	385 587
---------------	-----	---------

* środki w budżecie Dziennego Domu Pomocy Społecznej

Tabela Nr 8. Zapewnienie posiłku - zestawienie zbiorcze (w ramach Programu i poza nim)

Wyszczególnienie	Program	Poza programem	Suma
Osoby łącznie	1 147	263	1 410
w tym dzieci	958	66	1 024
Koszt ogółem (w zł)	624 248*	385 587**	1 009 835
w tym dzieci	248 030	18 971	267 001

*w tej kwocie ujęto wartość posiłków wydanych bez decyzji tj. 8 256 zł, ale nie ujęto kosztu dowozu posiłków z DDPS (13 018 zł)

** w tej kwocie nie ujęto kosztu dowozu posiłków w wysokości 24 222 zł (środki w budżecie DDPS)

Pomocą w formie gorącego posiłku objęto łącznie 1 410 osoby (1024 dzieci i 386 osób dorosłych), koszt przyznanych posiłków wyniósł 1 009 835 zł (267 001 zł - dzieci, 742 834 zł - osoby dorosłe).

Ponadto osobom będącym w kwarantannie lub izolacji domowej, które ze względu na stan epidemii SARS-CoV-2 nie mogły zabezpieczyć podstawowych potrzeb życiowych, MOPR przyznawał pomoc w formie produktów żywnościowych. Żywność przyznana na podstawie art. 48b ust. 4 i 5 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej została zakupiona i dostarczona 2 osobom (koszt świadczeń 168,92 zł).

W 2021 r. MOPR kontynuował realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ). Pomoc żywnościowa realizowana w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) jest kierowana do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i nie mogą sobie zapewnić odpowiednich produktów żywnościowych. Pomocą w ramach PO PŻ mogły być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego wynoszącego 220% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej, tj. w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 1 542,20 zł, a w przypadku osoby w rodzinie - 1 161,60 zł.

W roku sprawozdawczym realizowano dwa podprogramy POPŻ: Podprogram 2020 (od stycznia do sierpnia 2021 r.) i Podprogram 2021 (od grudnia 2021 r.).

W zakresie doboru osób i weryfikacji uprawnień do pomocy żywnościowej MOPR współpracował z podmiotami zajmującymi się dystrybucją żywności na terenie miasta Białegostoku.

Współpraca polegała na wydaniu przez pracownika socjalnego MOPR skierowania do właściwej organizacji, które potwierdzało uprawnienie osoby/rodziny do otrzymania pomocy żywnościowej z PO PŻ. W związku z trwającym stanem epidemii COVID-19 możliwe było kwalifikowanie odbiorców pomocy żywnościowej w sposób zdalny na podstawie przeprowadzonego wywiadu telefonicznego lub z wykorzystaniem innych dostępnych środków komunikacji elektronicznej.

W 2021 r. wydawano skierowania do 12 lokalnych organizacji partnerskich w celu otrzymania żywności:

- Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „DROGA”,
- Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”,
- Stowarzyszenie Kontakt Miast Białystok - Eindhoven,
- Stowarzyszenie na rzecz rodziny i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym „HOLOS”,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju „Hektor”,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Fundacja „Dialog,
- Chrześcijańska Służba Charytatywna Oddział Podlaski,
- Caritas - Zespół Parafialny przy Kościele Św. Rocha,
- Parafia Bł. Bolesławy Lament,
- Kościół Zielonoświątkowy Zbór „Dobra Nowina”,
- Kościół Adwentystów Dnia Siódmego.

Osoby, które otrzymały skierowanie pracownika socjalnego MOPR korzystały ze wsparcia w postaci żywności, wydawanej cyklicznie (comiesięcznie) w formie paczek żywnościowych. Ponadto w ramach ww. Programu osoby uprawnione mogły nieodpłatnie uczestniczyć w działaniach towarzyszących, takich jak:

- warsztaty kulinarne,
- warsztaty dietetyczne i dotyczące zdrowego żywienia,
- warsztaty edukacji ekonomicznej.

Pomoc udzielana w formie produktów spożywczych, jak również udział w warsztatach miały na celu zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób potrzebujących, włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych oraz wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. Do pomocy w ramach PO PŻ w 2021 r. skierowano 2 017 osób.

2.1.5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

W 2021 r. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznano i świadczone 525 osobom. Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb

życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pomoc w tej formie była realizowana w miejscu zamieszkania podopiecznych przez dwa podmioty, tj. Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane są do szczególnych potrzeb podopiecznych, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, przy czym świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Pomoc w tej formie była realizowana dla osób z chorobą Alzheimera w siedzibie Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Baranowickiej 203.

Odpłatność za przyznane usługi ustalano w oparciu o przepisy Uchwały Rady Miejskiej Białegostoku Nr XXVI/248/04 z dnia 31 maja 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

W roku sprawozdawczym cena za 1 godzinę usług świadczonych przez PCK i PKPS wynosiła 26 zł. Natomiast koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z chorobą Alzheimera świadczonych w siedzibie Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku wynosił 6,46 zł.

Tabela Nr 9. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane w ramach zadań własnych gminy

Usługi opiekuńcze	Liczba osób	Koszt świadczeń (w zł)
Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	515	3 547 493
Usługi dla osób z chorobą Alzheimera świadczone w Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Baranowickiej 203	10	56 196 (środki w budżecie DPS)

2.1.6. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

Tabela Nr 10. Pochówki – zadanie własne obowiązkowe gminy

Liczba pochówków	Koszt całkowity (w zł)
36	59 114*
w tym osobom bezdomnym	
7	17 528

*bez kwoty refundacji z ZUS wynoszącej 25 930 zł (łącznie kwota pochówków - 85 044 zł)

2.1.7. Gminne programy osłonowe

W 2021 r. MOPR realizował 3 programy osłonowe:

1. Gminny program osłonowy przyjęty Uchwałą Nr II/14/18 Rady Miasta Białystok z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku

Program adresowany jest do mieszkańców Miasta Białegostoku - osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku (tj. osób, które osiągnęły wiek emerytalny zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych, znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia poniesionych wydatków na leki przysługiwała, jeżeli:

- a) miesięczne wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza osobom uprawnionym w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczyły kwotę 30 zł,
- b) dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 200% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub 175% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza (pierwszego kontaktu lub specjalistę) była przyznawana w wysokości wydatków poniesionych na ten cel przez osobę uprawnioną lub uprawnionego członka rodziny w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, jednak łącznie nie mogła być wyższa od kwoty:

- a) 30% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - w przypadku 1 osoby uprawnionej,
- b) 45% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - w przypadku 2 osób uprawnionych,
- c) 60% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - w przypadku 3 i większej liczby osób uprawnionych.

W 2021 r. z programu skorzystało 1 888 osób, w tym 1 212 osób niepełnosprawnych, 509 przewlekle chorych oraz 690 w wieku emerytalnym (u części osób w trakcie trwania roku nastąpiła zmiana tytułu uprawniającego do pomocy). Wsparciem objęto 1 806 rodzin (2 334 osób w rodzinach). Kwota przyznanej pomocy wyniosła 1 248 415 zł.

W przypadku, gdy wniosek dotyczył więcej niż jednej osoby uprawnionej w rodzinie prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe, wnioskodawca składał jeden wniosek w imieniu wszystkich uprawnionych:

- 9 852 wniosków dotyczyło uprawnienia jednej osoby w rodzinie,
- 365 wniosków dotyczyło uprawnienia dwóch osób w rodzinie,
- 27 wniosków dotyczyło uprawnienia trzech i więcej osób w rodzinie.

2. Gminny program osłonowy przyjęty Uchwałą Nr XIX/299/20 Rady Miasta Białystok z dnia 15 stycznia 2020 r. oraz Uchwałą Nr XLI/606/21 Rady Miasta Białystok z dnia 16 sierpnia 2021 r. w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Białegostoku z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Ww. program realizowany jest od dnia 1 marca 2020 r. Pomoc finansowa osobom spełniającym określone kryteria przyznawana jest w formie świadczenia pieniężnego w wysokości 50% należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zbieranymi w sposób selektywny.

W 2021 r. złożono 995 wniosków o przyznanie dodatku osłonowego, wydano 894 decyzje przyznające pomoc finansową i 24 odmawiające pomocy. Z programu skorzystało 536 osób. Kwota przyznanej pomocy wyniosła 91 705 zł.

3. Gminny program osłonowy przyjęty Uchwałą Nr III/41/18 Rady Miasta Białystok z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Białegostoku w formie posiłku dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole” na lata 2019-2023

Program umożliwia zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Przyznanie doraźnej pomocy w ramach tego Programu nie wymaga ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Z posiłków przyznanych w tym trybie skorzystało 56 dzieci i uczniów. Kwota przyznanej pomocy wyniosła 8 256 zł.

2.1.8. Praca socjalna

Praca socjalna nakierowana jest na pomoc osobom i rodzinom w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz poprawy funkcjonowania w środowisku społecznym. Jest to świadczenie o charakterze niepieniężnym, realizowane bez względu na posiadany dochód. Pracę socjalną realizują pracownicy socjalni zatrudnieni w MOPR. W 2021 roku pomocą w formie pracy socjalnej świadczonej w ramach postępowania administracyjnego o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej oraz w sytuacji, gdy była udzielana tylko praca socjalna objęto łącznie 10 954 rodziny (19 637 osób), przy czym wyłącznie pracą socjalną (bez udzielania innych świadczeń) objęto 4 152 rodziny (6 971 osób).

Praca socjalna realizowana była również w oparciu o kontrakt socjalny. Narzędzie to służy wzmocnieniu aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Kontrakt socjalny jest rodzajem umowy określającej sposób współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w celu rozwiązywania problemów życiowych. W ramach kontraktu dokonywano gruntownej diagnozy sytuacji klienta, ustalano jego zasoby i możliwości oraz motywowano do podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji życiowej.

W 2021 r. 106 osób realizowało 97 kontraktów socjalnych, z czego w 2021 r. zawarto 84 kontrakty socjalne z 93 osobami, pozostałe 13 kontraktów zawarto w latach poprzednich. Spośród wszystkich osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny, 64 osoby (realizujące 55 kontraktów socjalnych) zakończyły pozytywnie realizację uzgodnionych działań, 12 osób (realizujących 12 kontraktów socjalnych) zerwało zawartą umowę. Pozostałe kontrakty (30) realizowane są nadal.

Ponadto w ramach pracy socjalnej MOPR realizował projekt socjalny skierowany do grupy zagrożonej marginalizacją społeczną.

2.2. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę

2.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Zadanie to realizowały dwie organizacje pozarządowe: Polski Czerwony Krzyż Oddział Okręgowy w Białymstoku i Polski Komitet Pomocy Społecznej Oddział Okręgowy w Białymstoku. Cena odpłatności za 1 godzinę tych usług w 2021 r. wynosiła 30 zł.

Tabela Nr 11. Liczba osób oraz kwota wydatkowana na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych

Formy pomocy	Liczba osób	Koszt świadczeń
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	9	133 448

2.3. Zadania własne powiatu

2.3.1. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne jest świadczone, bez względu na posiadany dochód, osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Poradnictwo specjalistyczne realizowane jest głównie przez pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej, porady prawne udzielane są również przez prawnika Działu Specjalistycznego Poradnictwa Socjalnego.

Porady udzielone w 2021 r.:

1. Poradnictwo psychologiczne - udzielono 1 835 porad psychologicznych 786 osobom/rodzinom. Zakres porad z jakimi zgłaszali się klienci obejmował problemy związane z przemocą w rodzinie (pomoc osobom doświadczającym przemocy, jak i stosującym przemoc w rodzinie), wydarzeniami traumatycznymi (wypadki, pożar, utrata bliskiej osoby), przeżywaniem żałoby, myślami i tendencjami samobójczymi, zaburzeniami emocjonalnymi, sytuacją kryzysową spowodowaną stanem epidemii.
2. Poradnictwo rodzinne - udzielono 1 439 porad rodzinnych 744 osobom/rodzinom. Porady dotyczyły problemów związanych z konfliktem małżeńskim lub rodzinnym, przemocą ze strony bliskich, zdrad partnerskich.
3. Poradnictwo pedagogiczne - udzielono 433 porady 192 osobom/rodzinom.
4. Poradnictwo mieszkaniowe i socjalne - udzielono 196 porad socjalnych i w sprawach mieszkaniowych 100 osobom i rodzinom. Sprawy z jakimi zgłaszali się klienci dotyczyły

zasad wynajmu mieszkań z zasobów miasta, złych warunków mieszkaniowych, eksmisji.

5. Poradnictwo prawne - w OIK udzielono 966 porad prawnych 546 osobom/rodzinom. Większość z nich dotyczyła prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa spadkowego oraz prawa karnego z zakresu przemocy w rodzinie. Ponadto prawnik Działu Specjalistycznego Poradnictwa Socjalnego udzielił 69 porad prawnych 69 osobom/rodzinom, przy czym dotyczyły one tematyki prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów.
6. Terapia par i małżeństw - uczestniczyło 56 osób, odbyło się 66 spotkań.

2.3.2. Domy pomocy społecznej

W 2021 r. do domów pomocy społecznej skierowano 193 mieszkańców Białegostoku (124 osoby do domów funkcjonujących na terenie Miasta Białystok, 69 osób do domów na terenie innych powiatów), w tym 22 osoby do DPS dla przewlekle psychicznie chorych. W domach pomocy społecznej umieszczono łącznie 157 mieszkańców Białegostoku (77 osób na terenie Miasta Białystok, 80 osób na terenie innych powiatów).

Z pobytu w domach pomocy społecznej korzystało łącznie 965 osób.

W dniu 31.12.2021 r. na umieszczenie w DPS oczekiwało łącznie 77 mieszkańców Miasta Białegostoku

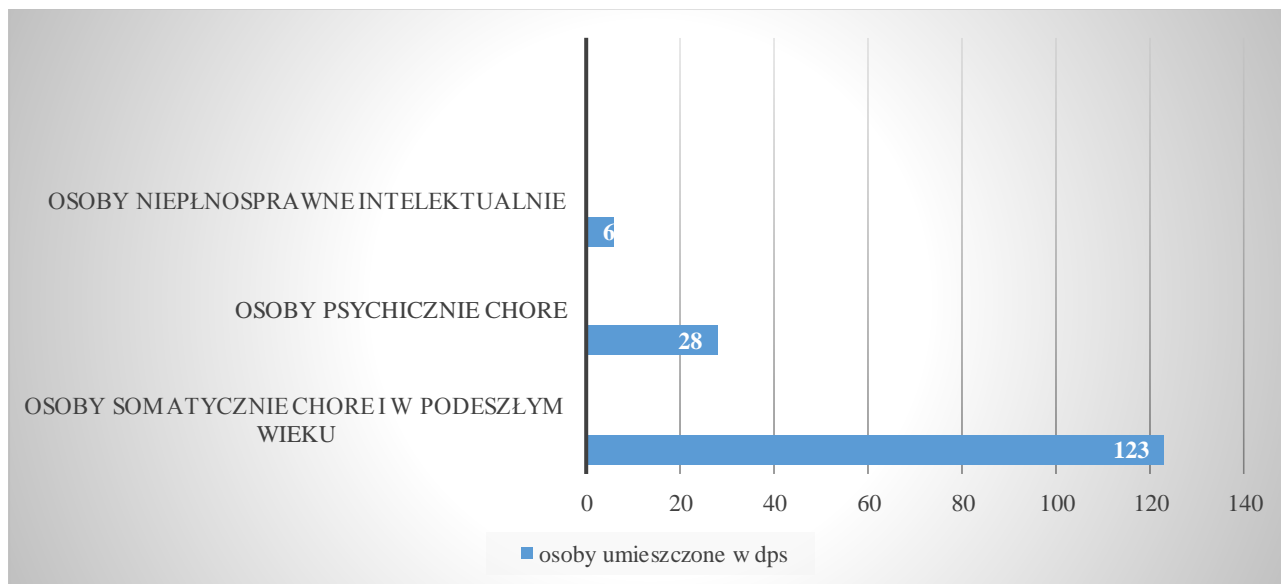
(w tym 13 osób, które przebywają w DPS, ale oczekują na zmianę Domu).

Odpłatność Gminy za pobyt 721 mieszkańców Miasta Białystok (przebywających w domach pomocy społecznej na terenie Miasta Białystok i innych powiatów), którym przyznano decyzją świadczenie wyniosła w roku sprawozdawczym 21 792 420 zł.

Odpłatność ustalona na podstawie decyzji administracyjnych wydanych w oparciu o art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej wyniosła 652 192 zł.

W roku sprawozdawczym podpisano (zgodnie z art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej) 69 umów i 19 aneksów do umów z osobami zobowiązanymi do ponoszenia opłat za pobyt bliskich w domach pomocy społecznej, które poniosły odpłatność na łączną kwotę 499 033 zł.

Wykres Nr 2. Liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie Miasta Białystok:

1. Dom Pomocy Społecznej ul. Świerkowa 9 dla osób przewlekle somatycznie chorych, dysponuje 188 miejscami. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca na koniec 2021 r. wynosił 4 139 zł.

2. Dom Pomocy Społecznej ul. Baranowicka 203 z Filią w Bobrowej, dysponuje łącznie 306 miejscami (102 miejsca dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, 168 miejsc dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, 36 miejsc dla osób przewlekle psychicznie chorych - Filia w Bobrowej). Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca na koniec 2021 r. wynosił 5 245 zł.

3. Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących ul. Proletariacka 8, przeznaczony dla osób w podeszłym wieku, dysponuje 25 miejscami. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca na koniec 2021 r. wynosił 3 661 zł.

MOPR, w związku z koniecznością zapewnienia opieki w domach pomocy społecznej, złożył w sądzie i prokuraturze 16 wniosków w sprawie skierowania osób bezwzględnie wymagających pomocy, a niewyrażających zgody na ich umieszczenie.

2.3.3. Osoby usamodzielniane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Pomoc z tytułu usamodzielniania przysługuje wychowankom opuszczającym placówki, o których mowa

w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Tabela Nr 12. Usamodzielniani wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapeutycznych, zakładów poprawczych

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki		Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej		Razem
Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń łącznie (w zł)
11	31 334	4	14 104	8	22 789	68 227

2.3.4. Mieszkania chronione treningowe

W ciągu całego 2021 roku w Białymstoku funkcjonowało 6 mieszkań chronionych treningowych przeznaczonych dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek określonych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W mieszkaniach chronionych treningowych zamieszkiwało 18 usamodzielnianych wychowanków (w tym 1 matka z dzieckiem). Wychowankowie partycypowali w kosztach utrzymania mieszkania w wysokości zależnej od dochodu własnego. Z tego tytułu uzyskano kwotę 13 384 zł.

W mieszkaniach chronionych treningowych na bieżąco przeprowadzono potrzebne remonty i naprawy oraz wymieniano zużyte wyposażenie (zakupiono m. in. tekstylia pościelowe, dywany, akcesoria łazienkowe, łóżeczko niemowlęce z wyposażeniem). Na zakup materiałów i wyposażenia wydatkowano kwotę 34 8367 zł, koszt usług remontowych przeprowadzonych w mieszkaniach chronionych wyniósł 95 820 zł.

2.3.5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

W strukturze MOPR funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który udziela bezpłatnej pomocy osobom i rodzinom, bez względu na ich sytuację materialną, będącym w stanie nagłego lub przewlekłego kryzysu spowodowanego m.in. przemocą domową, kryzysem małżeńskim, konfliktem rodzinnym, utratą, żałobą, osieroceniem, wypadkiem (w tym masowym), katastrofą, zdarzeniem losowym, samobójstwem, trudnościami wychowawczymi, kryzysem spowodowanym ubóstwem, bezrobociem, długotrwałą chorobą, bezradnością oraz sytuacją kryzysową związaną z ogłoszonym stanem epidemii.

Tabela Nr 13. Formy pomocy realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Forma pomocy - zadania własne powiatu	Liczba osób/rodzin objętych pomocą
Interwencja kryzysowa - pomoc doraźna i terapeutyczna	1 495

Poradnictwo psychologiczne	786
Poradnictwo rodzinne	744
Poradnictwo prawne	546
Poradnictwo pedagogiczne	192
Poradnictwo socjalne (w tym mieszkaniowe)	100
Terapia małżeństw/par	60
Praca z osobami stosującymi przemoc	45
Grupy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc	33
Schronienie (kobiety i dzieci)	29
Grupy dla osób doświadczających przemocy	25
Grupy socjoterapeutyczne (dzieci i rodzice)	15
Grupa dla osób zestresowanych i lękowych	14
Grupa wsparcia dla osób doświadczających trudności w nawiązywaniu relacji	12

Interwencja kryzysowa i poradnictwo specjalistyczne

W 2021 r. przeprowadzono 7 665 interwencji. Z pomocy OIK skorzystało łącznie 1 495 osób/rodzin (2 080 osób w rodzinach).

Tabela Nr 14. Problemy zgłaszane przez osoby korzystające z pomocy OIK*

Zgłaszane problemy	Liczba osób
Przemoc w rodzinie (osoba doznająca przemocy)	462
Konflikt małżeński	384
Konflikt rodzinny	248
Alkoholizm	187
Bezradność (trudności z funkcjonowaniem w życiu rodzinnym)	157
Problemy wychowawcze	147
Zaburzenia psychiczne i emocjonalne	136
Niepełnosprawność	105
Wypadek losowy	87
Żałoba	68

Stosowanie przemocy (osoba stosująca przemoc)	61
Myśli samobójcze	53
DDA (dorosłe dziecko alkoholika)	49
Inne konflikty	43
Ochrona macierzyństwa	35
Narkomania	32
Bezrobocie	31
Bezdomność	19
Zakład Karny	12
Konflikt z prawem	10
Inne uzależnienia	9
Eksmisja, zagrożenie eksmisją	6

*Zestawienie obejmuje zarówno problemy zgłaszane jako podstawowe, jak również współwystępujące, które złożyły się na nasilenie sytuacji kryzysowej

W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono:

- 1 835 porad psychologicznych,
- 433 porady pedagogiczne,
- 1 439 porad rodzinnych,
- 966 porad prawnych,
- 196 porad mieszkaniowych i socjalnych.

Ponadto odbyło się 55 spotkań w ramach terapii par i małżeństw.

Udzielanie schronienia kobietom oraz kobietom z dziećmi

Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewniał schronienie kobietom i kobietom z dziećmi (15 miejsc). W 2021 roku udzielił schronienia 29 osobom, w tym 13 kobietom i 16 dzieciom. Średni okres schronienia wynosił 19 dni.

Prowadzenie grup wsparcia, socjoterapeutycznych, edukacyjnych i psychoedukacyjnych

Z uwagi na wprowadzenie stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, z zachowaniem rygorów epidemiologicznych, prowadzone były następujące warsztaty i grupy:

1. Grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie - odbyły się 2 edycje, uczestniczyło łącznie 25 osób.

2. Grupa wsparcia dla osób doświadczających trudności w nawiązywaniu relacji - odbyło się 8 spotkań, uczestniczyło 12 osób.
3. Grupa edukacyjno-relaksacyjna dla osób zmagających się ze stresem i zaburzeniami lękowymi - odbyły się 2 edycje, uczestniczyło łącznie 12 osób.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

W roku sprawozdawczym odbyły się łącznie 3 edycje Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie, w tym jedna w Zakładzie Karnym w Białymstoku (ze względu na wprowadzony stan epidemii i obostrzenia nie mógł być kontynuowany). Do programu przystąpiły 33 osoby, a pełny cykl ukończyło 18 osób. Program finansowany był z budżetu Wojewody Podlaskiego.

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc - odbyły się 2 edycje, w których uczestniczyło 12 osób, a 7 ukończyło cały cykl. Program finansowany był z budżetu Wojewody Podlaskiego.

Projekt „Wiem, Umiem i Reaguję”

Projekt realizowany był w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Edycja 2021.

W ramach projektu w dniu 28.10.2021 r. zorganizowano konferencję „Wspólnie możemy zatrzymać przemoc w rodzinie”, w której wzięło udział 68 osób. Wszyscy uczestnicy otrzymali materiały informacyjne dotyczące zjawiska przemocy. Ponadto w listopadzie odbył się cykl 6 warsztatów edukacyjnych dla przedstawicieli oświaty i służby zdrowia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury „Niebieskie Karty”, w których uczestniczyło 58 osób.

Cel projektu zakładający poszerzenie wiedzy przedstawicieli oświaty i służby zdrowia został osiągnięty. Łączny budżet przeznaczony na realizację projektu wynosił 18 960 zł, w tym dofinansowanie z budżetu państwa 13 960 zł.

Ze względu na duże zainteresowanie przedstawicieli oświaty warsztatami z zakresu przeciwdziałania przemocy, w grudniu zorganizowane zostało dodatkowe spotkanie dla osób, które z różnych względów nie mogły wziąć udziału w warsztatach w ramach projektu. W zajęciach uczestniczyło 10 osób.

2.4. Pomoc cudzoziemcom

Pomoc cudzoziemcom na zasadach ogólnych ustawy o pomocy społecznej

W 2021 r. pomocą na zasadach ogólnych określonych w ustawie o pomocy społecznej objęto 124 rodziny cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (w rodzinach tych były 332 osoby).

Ponadto z pomocy w formie zasiłków celowych dla cudzoziemców, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, skorzystało 41 osób/rodzin (w rodzinach tych było 90 osób).

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów z rodzin cudzoziemców

MOPR w Białymstoku udziela pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Białystok. Łącznie przyznano stypendium szkolne 207 dzieciom z 80 rodzin cudzoziemców (w tym 92 dzieciom z 35 rodzin cudzoziemców oczekujących na status uchodźcy będącym pod opieką Urzędu ds. Cudzoziemców).

Praca socjalna realizowana na rzecz cudzoziemców

Poza prowadzeniem postępowań administracyjnych związanych z przyznawaniem świadczeń w ramach ustawy o pomocy społecznej, pracownicy socjalni Zespołu Pracowników Socjalnych Nr 11 świadczący pomoc cudzoziemcom, realizowali pracę socjalną:

- 17 osób motywowano do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku (wszystkie zarejestrowały się jako osoby bezrobotne bądź poszukujące pracy),
- 3 osoby skierowano do pracodawców oferujących pracę, z czego 1 podjęła zatrudnienie,
- 6 osób skierowano do Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, w tym 4 uzyskały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- 43 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego i energetycznego, przy czym wszystkim przyznano dodatek mieszkaniowy i/lub energetyczny,
- 49 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu świadczeń rodzinnych, wychowawczych i/lub świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wszystkie nabyły uprawnienia do tych świadczeń).

Ponadto pracownicy socjalni udzielali wsparcia m.in. w następującym zakresie:

- wypełnianie różnego rodzaju dokumentów, wniosków i druków oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, informowanie o uprawnieniach,
- zapoznawanie klientów z przepisami ustaw o: pomocy społecznej, ochronie danych osobowych, świadczeniach rodzinnych, dodatkach mieszkaniowych,
- pomoc w wyborze lekarza pierwszego kontaktu, rejestracji i ustalaniu wizyt w poradniach specjalistycznych,
- motywowanie do podjęcia leczenia, dokumentowania przebiegu choroby,
- pomoc w tłumaczeniu pism i wezwań, które cudzoziemcy otrzymali z urzędów i instytucji,
- pomoc w uzyskaniu kart pobytu, zgody na pobyt stały,
- pomoc w uzyskaniu biletów miesięcznych i Kart Dużej Rodziny,
- wydawanie skierowań do organizacji pozarządowych w celu uzyskania artykułów żywnościowych w ramach FEAD, wyprawek szkolnych, odzieży, sprzętów i artykułów gospodarstwa domowego, mebli itp.,

- wyjaśnianie realiów i zasad funkcjonowania urzędów, firm, polskich regulacji prawnych, różnic kulturowych i religijnych, praw i obowiązków obywateli, zawierania małżeństw, opieki nad dziećmi.

AKTYWIZACJA I REINTEGRACJA OSÓB I RODZIN W CELU ŻYCIOWEGO USAMODZIELNIENIA

1. Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

Z powodu pozostawania w trudnej sytuacji życiowej pomocą społeczną w 2021 r. objęto ogółem 6 345 osób

i rodzin (było w nich łącznie 9 256 osób), spośród nich 2 543 to osoby i rodziny (5 181 osób w rodzinach), w których głównym problemem było bezrobocie. W roku sprawozdawczym było ono wiodącą przyczyną korzystania z pomocy społecznej (wystąpiło u 41% osób i rodzin objętych wsparciem).

Oprócz pomocy finansowej znaczącym wsparciem skierowanym przez MOPR do osób bezrobotnych

i nieaktywnych zawodowo były działania aktywizacyjne, m.in.:

1. 47 osób skierowano do udziału w zajęciach Centrum Integracji Społecznej (prowadzone przez: Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”, Stowarzyszenie na rzecz rodziny i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym HOLOS oraz Fundację Dialog) - przyjęto 39 osób. Oprócz nich 15 osób przyjętych w poprzednich latach w 2021 r. kontynuowały udział w Centrum. Spośród wszystkich uczestników 26 osób zrealizowało działania w CIS, 8 osób zrezygnowało z udziału, a 20 osób będzie kontynuowało działania w 2021 r.
2. 161 osób skierowano do pracodawców oferujących pracę, z czego 61 podjęło zatrudnienie w wyniku upowszechniania przez pracowników socjalnych ofert pracy i informowania o wolnych miejscach pracy.
3. 727 osób motywowano do rejestracji w urzędzie pracy, z czego 534 osoby zarejestrowało się, uzyskując status osoby bezrobotnej bądź poszukującej pracy; motywowano je do utrzymywania kontaktu z urzędem pracy i zgłaszania gotowości do podejmowania pracy i szkoleń.
4. 168 osobom udzielono pomocy w znalezieniu szkoleń z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej, z czego 85 osób uczestniczyło w kursach (spośród nich 58 osób ukończyło kurs/szkolenie, 24 osoby zrezygnowały z udziału, 3 osoby nadal realizuje aktywizację), przy czym 34 osoby podjęły zatrudnienie.

Ponadto osobom bezrobotnym pracownicy socjalni MOPR wskazywali m.in. możliwość podwyższenia wykształcenia w wyniku podjęcia nauki w szkołach oraz korzystania z pomocy doradcy zawodowego.

2. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością

W 2021 r. pomocą objęto 414 osób w kryzysie bezdomności, z tego 292 osoby korzystały ze świadczeń pomocy społecznej przyznanych decyzją. Realizowano 44 indywidualne programy wychodzenia z bezdomności (13 z nich zawarto w 2021 r., 31 w poprzednich

latach i kontynuowano w roku 2021). Realizację 12 programów zakończono, 6 programów osoby bezdomne zerwały, natomiast 26 programów będzie kontynuowanych w 2021 r.

Dzięki wsparciu MOPR i innych podmiotów, z którymi współpracowali pracownicy socjalni, z bezdomności wyszło 26 osób bezdomnych (w tym 5 osób otrzymało lokal z ZMK, 20 osób ze względu na potrzebę zapewnienia całodobowej opieki zostało umieszczonych w domach pomocy społecznej).

MOPR podejmował szereg działań na rzecz poprawy funkcjonowania osób bezdomnych, m.in.: prowadzono pracę socjalną z 414 osobami, przy czym 292 osób korzystało również z innych form pomocy (ze świadczeń pomocy społecznej, potwierdzenia uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), natomiast 122 osobom świadczone wyłącznie pracę socjalną,

- udzielono pomocy:
 - miejsce w schronisku, noclegowni i ogrzewalni uzyskało 277 osób, w tym w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi - 43,
 - posiłki - 247 osób (pomoc w uzyskaniu posiłków wydawanych przez organizacje pozarządowe),
 - posiłki przyznane decyzją MOPR w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku - 27 osób,
 - w uzyskaniu ubrania dostosowanego do pory roku (pomoc udzielona przez organizacje pozarządowe, organizacje działające przy kościołach i inne podmioty) - 251 osób,
- przyznano wsparcie pieniężne w formie:
 - zasiłku stałego - 81 osób,
 - zasiłku okresowego - 191 osób,
 - zasiłku celowego - 193 osoby,
 - zasiłku celowego na żywność z programu rządowego - 95 osób,
 - 48 osobom wydano decyzje potwierdzające prawo do świadczeń zdrowotnych,
 - 20 osób skierowano do Centrum Integracji Społecznej, przy czym wszystkie zostały przyjęte; ponadto program CIS realizowało 10 osób, które jego realizację rozpoczęły w roku wcześniejszym,
 - 214 osób motywowano do rejestracji w urzędzie pracy (186 osób zarejestrowało się i uzyskało status osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy),
- 263 osobom nadużywającym alkoholu udzielono 278 porad dotyczących problematyki uzależnienia,
- 19 osób skierowano na terapię leczenia uzależnienia od alkoholu, z tego 16 osób podjęło terapię,
- 33 osoby zmotywowano do złożenia wniosku w Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Białymstoku w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności, w

tym 24 osoby uzyskały orzeczenie o niepełnosprawności, a 22 spośród nich przyznano zasiłek stały,

- 2 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu świadczenia rentowego lub emerytalnego, z czego 1 nabyła prawo do świadczenia,
- 36 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu lokalu socjalnego/komunalnego z ZMK (5 otrzymało lokal),
- opracowano ulotkę zawierającą informacje, gdzie osoba bezdomna może się zgłosić po pomoc, z jakich form wsparcia na terenie miasta Białegostoku może skorzystać; informator wskazuje także adresy podmiotów/telefony, gdzie mieszkańcy Białegostoku mogą zgłaszać potrzebę udzielenia pomocy osobie bezdomnej;
- pracownicy socjalni ZPS Nr 11 umieszczali w odwiedzanych niemieszkalnych miejscach przebywania osób bezdomnych ulotki/informatory o oferowanej przez Miasto Białystok pomocy,
- odbywały się wspólne patrole z Policją i Strażą Miejską w celu nawiązania kontaktu z osobami bezdomnymi i udzielenia im informacji o możliwości skorzystania z różnych form pomocy.

Na terenie Miasta Białegostoku osoby w kryzysie bezdomności mogą uzyskać schronienie w Schronisku dla Osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi, prowadzonym przez Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei” w Białymstoku (schronisko dysponuje 30 miejscami, w tym 8 miejscami dla osób niewymagających usług opiekuńczych). Przyznanie osobie bezdomnej pobytu w schronisku następuje poprzez wydanie decyzji kierującej. Osoby skierowane ponoszą odpłatność za pobyt schronisku zgodnie z Uchwałą Nr XIX/185/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Wysokość miesięcznej odpłatności za pobyt zależna jest od sytuacji dochodowej osoby bezdomnej, zgodnie z zasadą, że im wyższy dochód posiada osoba bezdomna tym wyższą ponosi odpłatność. Odpłatność naliczana jest również w przypadku, gdy dochód wnioskodawcy nie przekracza kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Zgodnie z uchwałą odpłatność za pobyt nie może być jednak wyższa niż 30% dochodu osoby samotnie gospodarującej osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi - nie wyższa niż 50% tego dochodu. W sytuacji wystąpienia szczególnych okoliczności osoba bezdomna posiadająca ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały w Mieście Białystok może być całkowicie lub częściowo zwolniona z odpłatności.

Średni miesięczny koszt pobytu w 2021 r. w schronisku z usługami opiekuńczymi wynosił 1 853 zł, natomiast w schronisku bez świadczenia usług opiekuńczych 1 440 zł.

Ponadto osoby bezdomne miały możliwość uzyskania schronienia w noclegowni i ogrzewalni funkcjonujących w Białymstoku. Placówki te prowadzone są przez: Caritas Archidiecezji Białostockiej, Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”, Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat” oraz Fundację „Dialog”.

Łącznie na terenie Miasta Białegostoku zorganizowano 285 miejsc schronienia przeznaczonych dla osób w kryzysie bezdomności.

3. Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu

W Zespołach Pracowników Socjalnych MOPR Nr 1-9 prowadzone były punkty konsultacyjne dla osób z problemem alkoholowym. W 2021 r. pracownicy socjalni udzielili 1 871 osobom (nadużywającym alkoholu, współuzależnionym oraz członkom ich rodzin) 1 199 porad.

W ramach pracy socjalnej wykonywanej w punktach konsultacyjnych prowadzono działania:

- poradnictwo dla osób uzależnionych i ich rodzin (informowanie o możliwości i formach leczenia odwykowego),
- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii odwykowej i świadomego utrzymywania abstynencji, a następnie monitorowanie i wspieranie osób kontynuujących terapię odwykową,
- motywowanie osób współuzależnionych do podjęcia terapii,
- motywowanie do uczestnictwa w mitingach AA,
- wspieranie w zachowywaniu trzeźwości,
- kierowanie osób uzależnionych do poradni terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia oraz do klubów abstynenckich,
- kierowanie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białymstoku wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych,
- współpraca z MKRPA w sprawie osób zobowiązanych do leczenia odwykowego,
- zawieranie kontraktów socjalnych dotyczących podjęcia, monitorowania i ukończenia leczenia odwykowego w placówkach leczenia uzależnień,
- kontakt z kuratorami rodzinnymi, pedagogami szkolnymi, pracownikami ochrony zdrowia w sprawie sytuacji dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia,
- kontakt z poradniami (przy ul. Storczykowej, Sukiennej, Kujawskiej, Radzymińskiej, Antoniuk Fabryczny), ośrodkami terapii (Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii dla Młodzieży i Dorosłych „ETAP”), Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, dzielnicowymi komisariatów Policji,
- przyznawanie osobom uzależnionym pomocy w formie posiłków,
- kierowanie do organizacji pozarządowych w celu uzyskania paczek żywnościowych oraz pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
- wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych osobom nieubezpieczonym zdrowotnie, które podjęły terapię odwykową,
- pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym w formie finansowania posiłków w przedszkolach i szkołach,

- wskazywanie opiekunom możliwości pobytu dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w placówkach wsparcia dziennego.

Tabela Nr 15. Praca socjalna z osobami uzależnionymi od alkoholu

Opis pracy socjalnej	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie pracy socjalnej
Skierowanie na terapię (uzależnienia od alkoholu lub innych środków)	302
efekt: podjęcie terapii	124
efekt: podjęcie terapii przez rodzinę	12
Wniosek do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o przymusowe leczenie osoby uzależnionej	76
efekt: postanowienie sądu w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego	29
efekt: leczenie w placówce zamkniętej	11
efekt: zakończone leczenie od uzależnienia	15
efekt: uczęszcza do AA	42

4. Pomoc osobom potrzebującym wsparcia ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność

W roku sprawozdawczym niepełnosprawność - poza ubóstwem i bezrobociem - była wiodącą przyczyną korzystania z pomocy społecznej. Natomiast długotrwała lub ciężka choroba była czwartym, co do wielkości, wskazaniem do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej.

Osobom niepełnosprawnym i chorym oraz członkom ich rodzin udzielano porad dotyczących m.in.:

- przysługujących ulg i uprawnień, w tym o dostępnych formach rehabilitacji i świadczeń pomocy społecznej,
- możliwości uzyskania pomocy rzeczowej, np. w formie żywności, paczek wydawanych przez organizacje pożytku publicznego,
- możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON - w zakresie likwidacji barier technicznych, w komunikowaniu się i architektonicznych, dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- wsparcia dziennego w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z chorobą Alzheimera,

- możliwości skierowania do środowiskowego domu samopomocy lub warsztatu terapii zajęciowej,
- korzystania z usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku,
- zasad przyznawania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania i w ośrodku wsparcia, w tym w ramach tzw. opieki wytchnieniowej oraz kierowania do domu pomocy społecznej osób wymagających opieki całodobowej niemożliwej do zapewnienia w miejscu zamieszkania,
- uzyskania świadczeń opiekuńczych, tj. zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz zasiłku dla opiekuna,
- uzyskania dodatku mieszkaniowego i dodatku energetycznego,
- uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, a także uprawnień do świadczeń emerytalnych i rentowych, świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji,
- możliwości korzystania z gminnych programów osłonowych w zakresie zmniejszenia wydatków:
 - ✓ poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku,
 - ✓ mieszkańców Miasta Białegostoku z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- możliwości korzystania z pomocy asystenta oraz przewozu osoby niepełnosprawnej,
- możliwości korzystania z pomocy wolontariusza organizacji pozarządowej,
- możliwości powrotu na rynek pracy poprzez wskazywanie ofert pracy adresowanych do osób niepełnosprawnych,
- możliwości udziału w projektach aktywizacji i szkoleniach adresowanych do osób niepełnosprawnych.

Ponadto funkcjonowanie osób samotnych, chorych i niepełnosprawnych było monitorowane przez pracowników socjalnych w środowisku społecznym, w przypadku wystąpienia trudnych warunków pogodowych (upały, mrozy), w tym we współpracy z pielęgniarką i lekarzem rodzinnym.

Tabela Nr 16. Wykaz działań skierowanych w ramach pracy socjalnej do osób niepełnosprawnych i chorych

Opis pracy socjalnej	Liczba osób, którym świadczone pracę socjalną
Wskazanie możliwości wystąpienia do MZdsOoN w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	615
efekt: zgłoszenie się do MZdsOoN	496
efekt: uzyskanie stopnia niepełnosprawności	408

efekt: przyznanie zasiłku stałego	261
Pomoc w rozpoczęciu leczenia psychiatrycznego	26
efekt: podjęcie leczenia psychiatrycznego	17
Liczba wniosków skierowanych do sądu o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody	5
efekt: sądowe skierowanie na leczenie psychiatryczne	1
Pomoc w uzyskaniu świadczenia rentowego lub emerytalnego	112
efekt: przyznanie renty lub emerytury	82

5. Pomoc osobom starszym i samotnym

W strukturze MOPR do 31.10.2021 r. funkcjonował Klub Seniora, którego celem jest aktywizacja środowiska seniorów zmierzająca do poprawy jakości ich życia, przeciwdziałania osamotnieniu i izolacji społecznej.

W roku sprawozdawczym Klub Seniora - z uwagi na trwający stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem Sars-CoV-2 - funkcjonował z przerwami i w ograniczeniach reżimu sanitarnego.

Z oferty różnorodnych zajęć proponowanych przez Klub korzystały 62 osoby.

Powyższe cele realizowano poprzez działania wspierające oraz projekty:

1. „Razem Lepiej” - imprezy integracyjne, spotkania okolicznościowe.
2. „Akademia twórczej jesieni” - zajęcia integracyjne, ogólnousprawniające, plastyczne, muzyczne taneczne.
3. „Odkleić Seniora od telewizora” - wycieczki, spacer, wyjścia do instytucji kulturalno-oświatowych.
4. „Spotkania edukacyjne” - pogadanki dotyczące zasad higieny i bezpieczeństwa w czasie pandemii, dostępności cyfryzacji, wypełniania PIT, Narodowego Spisu Powszechnego; prelekcje „Moje potrzeby”, „Żywnienie osób starszych”, „Bezpieczeństwo osób starszych”.
5. „Spotkania dyskusyjno-twórcze, moje pasje” (prezentacja rękodzieła wykonanego przez seniorów).
6. Kurs komputerowy zorganizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku.

Podjęte działania przyczyniły się do poprawy jakości życia uczestników Klubu, przeciwdziałały osamotnieniu, izolacji społecznej i marginalizacji, aktywizowały seniorów w różnych sferach życia, redukowały bierność i monotonię życia, wzmacniały efektywne wykorzystanie wolnego czasu i rozwój.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku realizował zadanie, w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, edycja 2021 Moduł I – Utworzenie lub wyposażenie Klubu „Senior+”. Na utworzenie i wyposażenie Klubu „Senior+” Miasto Białystok wydatkowało kwotę 653 272 zł oraz pozyskało środki finansowe w wysokości 200 000 zł z budżetu państwa. Z ww. funduszy wyremontowano i wyposażono pomieszczenia o powierzchni ok. 180 m² (sale spotkań, pomieszczenie do zajęć ruchowych, aneks kuchenny i 2 łazienki). Wszystkie pomieszczenia dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych.

6. Pomoc rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze

MOPR podejmował działania skierowane do rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, były to m.in.:

- rozpoznawanie i ocena sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- monitorowanie funkcjonowania rodzin, monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, systematyczny kontakt z rodziną i pomoc w rozwiązywaniu problemów,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań aktywizujących i poprawiających sytuację rodziny, motywowanie do zmiany postawy rodziców,
- proponowanie rodzinie objęcia pomocą asystenta rodziny, wnioskowanie o przydzielenie rodzinie asystenta,
- objęcie świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi z pomocy społecznej, w tym w formie opłacania posiłków w szkołach, przedszkolach i żłobkach,
- informowanie oraz pomoc w uzyskaniu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- informowanie o możliwości korzystania ze wsparcia oferowanego przez organizacje pożytku publicznego (m.in. w formie paczek żywnościowych, wyprawki szkolnej, paczek świąteczno-noworocznych), wydawanie opinii do stowarzyszeń i fundacji w celu uzyskania wsparcia przez osobę/rodzinę,
- wskazywanie, zachęcanie i motywowanie rodziców/opiekunów do uzyskania pomocy specjalistycznej dziecku/dzieciom mającym problemy w sferze psychicznej i emocjonalnej (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży),
- wskazywanie możliwości, kierowanie i motywowanie do zgłaszania się i korzystania z konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego,
- udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i rodziny,
- informowanie o możliwości uczestnictwa w mediacji,
- kierowanie na warsztaty zwiększające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,
- motywowanie rodzin do podejmowania działań zmierzających do prawidłowego funkcjonowania poprzez udział w grupach socjoterapeutycznych,
- kierowanie dzieci do placówek wsparcia dziennego,

- wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie, występowanie z pismem zawiadamiającym o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- kierowanie do sądów wniosków o wgląd w sytuację dzieci i rodzin (88 wniosków), sprawdzenie prawidłowości wykonywania władzy rodzicielskiej,
- informowanie o możliwości złożenia wniosku o lokal socjalny w ZMK,
- podejmowanie interdyscyplinarnej współpracy z podmiotami zajmującymi się wsparciem rodzin i dzieci - pozostawanie pracowników socjalnych w kontakcie m.in. z asystentami, pedagogami szkolnymi, wychowawcami dzieci, pracownikami placówek wsparcia dziennego (światlic), kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami Policji, pracownikami ochrony zdrowia, organizacjami pozarządowymi.

7. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

MOPR udzielał pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu jednostki penitencjarnej - 118.

Pomoc tę świadczone w następujących formach:

- udzielano informacji o uprawnieniach do świadczeń z pomocy społecznej i możliwych formach wsparcia; przyznawano pomoc finansową, posiłki w Dziennym Domu Pomocy Społecznej, potwierdzano prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- wskazywano podmioty na terenie miasta Białegostoku udzielające pomocy w formie schronienia (m.in. w Stowarzyszeniu Penitencjarnym „Patronat”), posiłku, żywności, odzieży,
- świadczone poradnictwo specjalistyczne, w tym rodzinne, psychologiczne, prawne; prowadzone poradnictwo dotyczące terapii dla rodzin (współzależnionych), kierowano do poradni odwykowych w celu podjęcia leczenia (wskazywano dostępne poradnie); motywowano do zachowania trzeźwości,
- informowano o możliwości ubiegania się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, motywowano do kompletowania dokumentów i złożenia ich do Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Białymstoku,
- zobowiązywano do rejestracji w urzędzie pracy; motywowano do utrzymywania stałego kontaktu z urzędem pracy; informowano i kierowano na kursy i szkolenia oraz do udziału w projektach mających na celu aktywizację społeczno-zawodową, motywowano do aktywnego poszukiwania pracy,
- informowano o zasadach ubiegania się o przydział mieszkania z zasobów gminy, o możliwości uzyskania dodatku mieszkaniowego oraz dodatku energetycznego i motywowano do złożenia wniosku o ich uzyskanie; przyznawano zasiłki celowe na dofinansowanie opłat mieszkaniowych, wydawano zaświadczenia do celów ubiegania się o lokal socjalny,
- współpracowano ze służbą więzienną (m.in. wymiana informacji dotyczących osób osadzonych bądź opuszczających jednostki penitencjarne odnośnie ich zatrudnienia i

dochodów uzyskiwanych z tego tytułu, a także potrzeby objęcia pomocą po opuszczeniu zakładu karnego) oraz z Zespołem Kuratorskiej Zawodowej Służby Sądowej.

8. Organizowanie społeczności lokalnej

W oparciu o rozpoznane potrzeby środowiska pracownicy socjalni ZPS Nr 7 przy ul. Storczykowej 5 podjęli działania na rzecz integracji społeczności lokalnej. Odbłyły się 3 wydarzenia lokalne:

- zakładanie „Zakątka wiosny” i „Łąka kwiatnych” na terenie osiedla - uczestniczyło 9 mieszkańców,
- festyn „Pożegnanie wakacji na Dzikim Zachodzie” przy ul. Barszczańskiej 5A - uczestniczyło 18 osób,
- impreza plenerowa „Stawianie choinki osiedlowej” - uczestniczyło 16 osób.

Ponadto realizowano projekt socjalny pn. „Podniesienie poziomu bezpieczeństwa na osiedlu Barszczańska i Klepacka”, w którym uczestniczyło 20 osób. Celem tych działań było wsparcie mieszkańców w zakresie opracowania i złożenia projektu do Budżetu Obywatelskiego 2022 r. Projekt do budżetu zakładał podniesienie poziomu bezpieczeństwa poprzez zainstalowanie dodatkowych kamer całodobowych, obrotowych oraz rozbudowę panelu w Centrum Monitoringu Miejskiego. Przeprowadzono rekrutację mieszkańców, którym zależało na podjęciu działań w tym zakresie. Odbłyły się spotkania informacyjne o zasadach tworzenia projektu do Budżetu Obywatelskiego 2022 r. Podczas spacerów badawczych ustalono wstępną lokalizację kamer monitoringu miejskiego, jakie należy zainstalować. Wspólnie z grupą mieszkańców opracowano mapy lokalizacji tych kamer, korzystając z aplikacji GIS Białystok. Następnie pracownicy socjalni ZPS Nr 7 we współpracy z mieszkańcami opracowali projekt do Budżetu Obywatelskiego, który został złożony przez grupę mieszkańców w Urzędzie Miasta Białystok. Po złożeniu projektu przeprowadzono spotkania z mieszkańcami, mające na celu podtrzymanie trwałości grupy. Ustalono zasady i sposoby zbierania głosów popierających projekt. Nawiązano kontakt z innymi podmiotami w celu współpracy podczas zbierania głosów. Dzięki tym działaniom projekt mieszkańców był reklamowany w ulotce, a także informacje o nim zostały przekazane podczas Pikniku Obywatelskiego. Przed rozpoczęciem zbierania głosów ustalono osoby odpowiedzialne za zbieranie głosów na terenie osiedla. W dniach od 1.10.2021 r. do 15.10.2021 r. zbierano głosy na rzecz realizacji projektu. W dniu 29.10.2021 r. Urząd Miejski w Białymstoku ogłosił wyniki głosowania. Projekt zgłoszony przez mieszkańców osiedla pod nazwą „Każdego dnia bezpieczniej na Barszczańskiej i Klepackiej” uzyskał 1 363 głosy, ale nie został zakwalifikowany do realizacji w 2022 r.

Wszelkie działania podejmowane przez pracowników socjalnych z mieszkańcami osiedla odbywały się z uwzględnieniem reżimów sanitarnych związanych z ogłoszonym stanem epidemii w kraju.

W działaniach podejmowanych przez pracowników socjalnych ZPS Nr 7 na rzecz organizowania społeczności lokalnej współpracowano z 12 instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz z 20 wolontariuszami. Na terenie Miasta Białystok funkcjonowała 1 grupa samopomocowa dla mieszkańców osiedla przy ul. Barszczańskiej i ul. Klepackiej (zakres działalności - aktywizacja środowiska lokalnego).

POMOC OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OSOBOM STOSUJĄCYM PRZEMOC

Pracownicy socjalni MOPR w 2021 roku zgodnie ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” podejmowali następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- wszczęli procedurę „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta – A, 87 formularzy,
- pracowali łącznie z 1 033 rodzinami, u których była realizowana procedura „Niebieskie Karty”,
- objęli 3 058 osób pomocą grup roboczych, odbyło się 2 508 spotkań grup roboczych,
- współpracowali z grupami roboczymi przy realizacji procedury „Niebieskie Karty”, wypełniono 567 formularzy „Niebieska Karta – C” i 471 formularzy „Niebieska Karta – D”,
- wypełnili 50 formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”, w których osobą podejrzaną, że doznaje przemocy w rodzinie było wskazane dziecko,
- objęli pomocą w formie poradnictwa socjalnego 894 osoby dotknięte przemocą w rodzinie,
- poinformowali o możliwości udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych 570 osób wskazanych w procedurach „Niebieskie Karty” jako osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie,
- w sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dokonali czynności odebrania 22 dzieci (zostały one umieszczone u niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej - 1 dziecko, w rodzinie zastępczej - 3 dzieci i w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej - 18 dzieci),
- proponowali rodzinom z problemem przemocy, w których współwystępował problem opiekuńczo-wychowawczy w opiece nad dziećmi, objęcie pomocą i wsparciem asystenta (asystenci rodziny MOPR pracowali z 40 rodzinami, u których była realizowana procedura „Niebieskie Karty”),
- objęli działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” - 1 646 osób, w tym: 822 kobiety, 91 mężczyzn i 733 dzieci.

Zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego. Zarządzeniem

Nr 1203/16 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego został powołany Zespół Interdyscyplinary w Mieście Białymstoku. Obecnie w jego skład wchodzi 28 osób. Są to przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Urzędu Miejskiego w Białymstoku, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, sądu, Żandarmerii Wojskowej, prokuratury oraz przedstawiciele podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W roku sprawozdawczym na terenie Ośrodka odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, podczas których podjęto 5 uchwał.

W 2021 r. realizowanych było 1 111 procedur, w tym:

- 546 wszczętych w 2021 r.,
- 565 kontynuowanych z lat poprzednich.

Liczba formularzy NK - A wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”, w sytuacji kiedy osobą, co do której istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy w rodzinie było dziecko (osoba poniżej 18 r. ż.) wynosi 141, natomiast liczba formularzy NK - A wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”, w sytuacji kiedy osobą, co do której istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy w rodzinie była osoba starsza (osoba powyżej 60 r. ż.) wynosi 73.

Przewodniczący ZI zamknął 591 procedur „Niebieskie Karty”, w tym:

- 470 w związku ze zrealizowanym planem pomocy i uzasadnionym przypuszczeniem ustania przemocy w rodzinie,
- 121 ze względu na brak zasadności podejmowania działań.

W związku ze zmianą miejsca zamieszkania rodziny objętej procedurą „NK” przekazano 17 procedur do ZI w innych gminach. Do realizacji na 2022 rok przeszły 503 procedury „Niebieskie Karty”.

Łącznie do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w mieście Białystok w 2021 r. wpłynęło 701 formularzy „Niebieskie Karty - A”, w tym wypełnione przez przedstawicieli podmiotów ustawowo do tego zobowiązanych:

- pomocy społecznej - 118,
- Policji - 545,
- MKRPA - 5,
- oświaty - 27,
- ochrony zdrowia - 6.

WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Asystent rodziny

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracownik socjalny, za zgodą rodziny, kieruje wnioskiem do Dyrektora MOPR, który przydziela rodzinie asystenta rodziny lub występuje do podmiotu, któremu gmina zleciła realizację pracy z rodziną, o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Ponadto zgodnie z art. 109 § 2 pkt 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, sąd opiekuńczy może zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny.

Zadaniem asystenta rodziny jest pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wsparcie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz praca z rodzicami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w celu przywrócenia pełnej władzy rodzicielskiej.

W 2021 r. w MOPR zatrudnionych było 14 asystentów (12 etatów). Koszty zatrudnienia asystentów finansowane były z budżetu gminy oraz dotacji budżetu państwa w ramach Programu asystent rodziny na rok 2021. Asystenci MOPR wykonywali swoje obowiązki w systemie zadaniowego czasu pracy. Spotykali się z rodzinami w miejscu zamieszkania rodziny lub w miejscu przez nią wskazanym. Liczba rodzin, z którymi pracował asystent w tym samym czasie nie przekraczała 15.

W 2021 r. zgodnie z Zarządzeniami Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku w ramach pilotażu asystenci rodziny realizujący zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wykonywali pracę w siedzibach ZPS (Zarządzenie Nr 6/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. - od 1 lutego 2021 r. w ZPS 9, Zarządzenie Nr 31/2021 r. z dnia 22 czerwca 2021 r. - od 1 lipca 2021 r. w ZPS 7, Zarządzenie Nr 38/2021 z dnia 23 września 2021 r. - od 1 października 2021 r. w ZPS 2).

W 2021 r. wsparciem asystenta rodziny zostały objęte 203 rodziny.

1. Zadania realizowane przez asystentów rodziny MOPR w 2021 r. (art. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej):
 - opracowano 215 planów pracy z rodziną we współpracy z pracownikami socjalnymi, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej,

W ramach planów podejmowano działania mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które w szczególności polegały na: pedagogizacji rodziców dotyczącej prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, poradnictwa i treningu w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i realizacji spraw urzędowych, doradztwa w zakresie dbania o sytuację zdrowotną oraz doradztwa zawodowego.

- dokonano 233 okresowe oceny sytuacji rodzin,
- zakończono współpracę z 80 rodzinami,
- monitorowano funkcjonowanie 16 rodzin po zakończeniu pracy z rodziną,
- na wniosek sądu sporządzono 124 opinie o rodzinie i jej członkach,
- współpracowano z grupami roboczymi w zakresie pomocy rodzinom z problemem przemocy, udział w 101 grupach roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- udział w 30 Zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

2. Projekty realizowane przez Zespół ds. Asysty Rodzinnej:
 - „Herbatka u asystenta” - grupa wsparcia dla rodzin (odbyły się 3 spotkania).
 - „Zima z książką” - w lutym ogłoszono konkurs na napisanie opowiadania „Jeden dzień z życia mojej rodziny w czasie pandemii”, dostarczono 11 prac, wyłoniono: I miejsce - 2 osoby, II miejsce - 1 osoba, III miejsce - 2 osoby. Uczestnicy otrzymali nagrody.

- „Moja rodzina” - w związku z Międzynarodowym Dniem Rodzin w maju ogłoszono konkurs na wykonanie książeczki. Wpłynęło 18 prac, uczestnicy otrzymali nagrody książkowe.
- „Bezpieczne wakacje” - w czerwcu asystenci rodziny zorganizowali festyn rodzinny we współpracy z Komendą Policji w Białymstoku, udział wzięło 13 rodzin.
- „Mądry rodzic” - spotkania dotyczące umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, w okresie IX-XI 2021 r. odbyła się kolejna edycja, 5 uczestnikom wydano dyplom za udział w spotkaniach. Udział brały rodziny z zespołów pilotażowych.
- „Spotkanie z Mikołajem” - w grudniu ogłoszono konkurs na „Pocztówkę świąteczną”. Wpłynęło 112 prac (łącznie z rodzinami z zespołów pilotażowych), w uwagi na różnorodność technik wykonania, wiek uczestników, nie wyłaniano zwycięzców. W dniu 29 grudnia odbyło się spotkanie z Mikołajem, uczestnicy odebrali nagrody.
- „Biblioteka asystenta” i „Biblioteka dla smyka” - możliwość wypożyczania książek, gier i zabaw rodzinnych, łącznie wypożyczono 58 pozycji.
- „Rzecz za uśmiech” - akcja wymiany ubrań, artykułów gospodarstwa domowego, wyposażenia mieszkania, zabawek itp., z której skorzystało 38 rodzin.

3. Zadanie publiczne zlecane organizacjom pozarządowym w ramach otwartego konkursu ofert „Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną świadczoną przez asystenta rodziny”.

Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Droga” i Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Szansa” podpisały umowę z Miastem Białystok w zakresie wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną świadczoną przez asystenta rodziny. Stowarzyszenie „Droga” objęło wsparciem asystenta 35 rodzin. Zakończono współpracę z 12 rodzinami, a po zakończeniu pracy z rodziną monitorowano 10 rodzin. Stowarzyszenie „Szansa” objęło wsparciem asystenta 8 rodzin. Zakończono współpracę z 3 rodzinami. Monitorowano 4 rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

4. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin z ustawy „Za życiem”.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, każda kobieta w ciąży i jej rodzina, rodziny, w których przyjdzie lub przyszło na świat ciężko chore dziecko, kobiety, które otrzymały informację o tym, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu, kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych, a także kobiety, które po porodzie nie zabiorą do domu dziecka, mają prawo do skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny. W sytuacji gdy wyrażą taką wolę, występują do gminy z wnioskiem o przydzielenie wsparcia. Asystent rodziny staje się wówczas koordynatorem działań pomocowych.

W 2021 r. udzielono 15 kobietom w ciąży porad i wskazówek. Nie wpłynął żaden wniosek o objęcie wsparciem asystenta rodziny w oparciu o przepisy ustawy „Za życiem”.

2. Rodziny Zastępcze

Rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka przyznawane są świadczenia finansowe o charakterze obligatoryjnym oraz fakultatywnym.

W roku sprawozdawczym ze świadczeń pieniężnych korzystało 212 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 302 dzieci i pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinach zastępczych oraz 4 rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 37 dzieci i pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinnych domach dziecka.

Tabela Nr 17. Świadczenia pieniężne przyznane rodzinom zastępczym

Formy pomocy	Typy rodzinnej pieczy zastępczej						Łącznie kwota w zł
	Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niezawodowa		Rodzina zastępcza zawodowa		
	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej	2 315	1 584 068	652	666 885	464	452 627	2 703 581
Jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodzinnej pieczy zastępczej	24	36 000	11	16 500	11	12 512	65 012
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	39	20 548	14	4 688	19	5 833	31 069

Zdarzenia losowe lub inne zdarzenia mające wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0	1	3 000	0	0	3 000
Utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	0	0	0	0	48	48 784	48 784
Koszty przeprowadzenia remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	0	0	0	0	7	30 000	30 000
Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji: zawodowej rodziny zastępczej; rodziny pomocowej (ze składkami na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy)	-	-	-	-	196	692 808	692 808
Łącznie	2 378	1 640 616	678	691 073	745	1 242 564	3 574 254

Tabela Nr 18. Tabela zbiorcza rodzinnej pieczy zastępczej otrzymującej świadczenia

Forma rodzinnej pieczy zastępczej				Łącznie
Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzinny dom dziecka	

liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba RDD	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci
157	196	44	59	11	47	4	37	216	339

Tabela Nr 19. Świadczenia pieniężne przyznane rodzinnym domom dziecka

Formy pomocy	Rodzinny dom dziecka	
	liczba świadczeń	kwota w zł
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej	328	338 854
Jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych kosztów związanych potrzebami przyjmowanego dziecka do rodzinnej pieczy zastępczej	12	16 304
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	11	4 400
Utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	48	53 990
Koszt przeprowadzenia niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	2	6 000
Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji: prowadzącego rodzinny dom dziecka; osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich (ze składkami na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy), rodzin pomocowych	100	409 020
Łącznie	501	828 568

W 2021 r. rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka wypłacono 3 031 dodatków wychowawczych „500+” na kwotę 1 398 307 zł.

Wynagrodzenie wypłacono:

- 11 zawodowym rodzinom zastępczym, w tym 2 rodzinom zastępczym o charakterze pogotowia rodzinnego i 2 rodzinom zastępczym specjalistycznym,
- 4 osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka,

- 7 osobom do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi przebywającymi w rodzinnych domach dziecka i przy pracach gospodarskich,
- 8 osobom do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi przebywającymi w zawodowych rodzinach zastępczych i przy pracach gospodarskich,
- 3 rodzinom pomocowym.

Na terenie Miasta Białegostoku na dzień 31.12.2021 r. prowadzone były 2 rodzinne domy dziecka oraz zamieszkiwało 7 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 2 rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i 1 rodzina specjalistyczna. Natomiast na terenie Powiatu Białostockiego zamieszkiwały 3 rodziny zastępcze zawodowe, w tym 1 rodzina zawodowa specjalistyczna oraz prowadzone były 2 rodzinne domy dziecka, na rzecz których właściwym do wypłaty świadczeń i wynagrodzeń jest Miasto Białystok.

W roku sprawozdawczym na terenie innych powiatów funkcjonowały 53 rodziny zastępcze, 1 zawodowa rodzina zastępcza specjalistyczna oraz 2 rodzinne domy dziecka, w których było umieszczonych 69 dzieci i osób pełnoletnich pozostających w dotychczasowej rodzinnej pieczy zastępczej, pochodzących z Miasta Białegostoku. MOPR na podstawie zawartych porozumień wydatkował środki finansowe na ww. dzieci i osoby na rzecz 17 powiatów.

Tabela Nr 20. Wydatki z tytułu utrzymania dzieci pochodzących z terenu Miasta Białegostoku, zamieszkujących na terenie innych powiatów

Formy pomocy	Typy rodzinnej pieczy zastępczej								Łącznie kwota w zł
	Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niezawodowa		Rodzina zastępcza zawodowa		Rodzinny dom dziecka		
	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	
Wydatki z tytułu utrzymania dzieci na terenie innego powiatu	430	334 646	310	311 455	24	15 821	57	40 162	702 084
Wydatki z tytułu umów zleceń zawodowych rodzin zastępczych i	-	-	0	0	12	32 740	65	51 223	83 963

RDD z innych powiatów									
Łącznie wydatki poniesione na podstawie zawartych porozumień z innymi powiatami	430	334 646	310	311 455	36	48 561	122	91 385	786 047

W 2021 r. na terenie Miasta Białegostoku przebywało 36 dzieci i osób pełnoletnich pozostających w dotychczasowej rodzinnej pieczy zastępczej pochodzących z terenu 11 innych powiatów, umieszczonych w: 13 rodzinach zastępczych spokrewnionych, 13 rodzinach zastępczych niezawodowych, 2 rodzinach zastępczych zawodowych oraz 1 rodzinnym domu dziecka. Koszty utrzymania dzieci z innych powiatów refundowane były przez te powiaty.

Tabela Nr 21. Dochody z tytułu utrzymania dzieci pochodzących z terenów innych powiatów, umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Białegostoku

Dochody zrealizowane na podstawie zawartych porozumień z innymi powiatami	Dochody z tytułu utrzymania dzieci z terenu innego powiatu (kwota w zł)	Dochody z tytułu umów zleceń zawodowej rodziny zastępczej za opiekę nad dziećmi z innych powiatów (kwota w zł)	Łącznie kwota w zł
	397 842	59 245	457 087

3. Usamodzielnianie wychowanków

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze przysługuje pomoc z tytułu usamodzielnienia.

Tabela Nr 22. Usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych

Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie		Razem
Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń łącznie (w zł)

50	217 781	15	68 525	12	30 000	316 306
-----------	---------	----	--------	----	--------	---------

Tabela Nr 23. Usamodzielniani wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych

Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie		Razem
Liczb a osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczb a osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczb a osób	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń łącznie (w zł)
45	211 081	14	66 085	16	40 000	317 166

Łączne wydatki budżetowe za 2021 r. dotyczące usamodzielnianych wychowanków (na podstawie ustawy o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) wyniosły 701 699 zł, pomocy udzielono 135 osobom.

W oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o pomocy społecznej usamodzielniono:

- 60 wychowanków rodzin zastępczych na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 54 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 21 wychowanków placówek określonych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

4. Instytucjonalna piecza zastępcza

W 2021 r. w związku z realizacją zadania z zakresu zawartych porozumień w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie 6 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów poniesiono wydatki w wysokości 277 614 zł:

- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Gdańsku,
- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Ignatkach,
- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej Nr 1 w Gliwicach,
- 1 dziecko w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego w Golubiu-Dobrzyniu,
- 2 dzieci w Domu Dziecka w Supraślu.

Z tytułu dochodów na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu innych powiatów, a umieszczonych w niepublicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Białegostoku, MOPR otrzymał łączną kwotę 98 295 zł na:

- 1 dziecko w Rodzinnym Domu Dziecka Św. Rodziny z Nazaretu w Białymstoku,
- 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Powrotu” w Białymstoku.

Placówkom opiekuńczo-wychowawczym typu rodzinnego wypłacono 76 dodatków do zryczałtowanej kwoty „500+” w wysokości 35 355 zł.

Natomiast placówkom opiekuńczo-wychowawczym typu interwencyjnego i socjalizacyjnego wypłacono

1 185 dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego „500+” na kwotę 545 143 zł.

W 2021 r. do poszczególnych placówek opiekuńczo-wychowawczych wydano 97 skierowań, w tym:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom pod Modrzewiem” - 19,
- Pogotowie Opiekuńcze - 16,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. dr Ireny Białówny - 12,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Moje Miejsce” - 12,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nadzieja” - 12,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jedynka” - 11,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Radość” - 8,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom Powrotu - 5,
- Rodzinny Dom Dziecka Św. Rodziny z Nazaretu - 2.

5. Zadanie realizowane przez MOPR w Białymstoku, jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

W Zespole ds. Pieczy Zastępczej w roku sprawozdawczym pracowali koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, psychologowie i pedagodzy.

Wsparciem pracowników ZPZ w 2021 r. objętych było łącznie 158 rodzin zastępczych spokrewnionych, 45 rodzin zastępczych niezawodowych, 11 rodzin zastępczych zawodowych i 4 rodzinne domy dziecka. Łącznie w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 342 wychowanków. W związku z zakończeniem umowy w 2021 r. jedna z zawodowych rodzin zastępczych przekwalifikowała się na niezawodową rodzinę zastępczą.

Wsparciem pracowników ZPZ objętych było także 405 wychowanków pieczy zastępczej realizujących indywidualny program usamodzielnienia (IPU)

Z powodu ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 kontakty pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej z rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka, wychowankami,

kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz pracownikami innych instytucji często odbywały się drogą telefoniczną lub elektroniczną.

Zespół realizował zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej poprzez:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Podejmowano działania promocyjne mające na celu upowszechnienie idei rodzicielstwa zastępczego i budowanie życzliwej atmosfery społecznej wobec rodzin zastępczych oraz ich wychowanków poprzez rozpowszechnianie ulotek i plakatów informacyjnych „I Ty możesz zostać rodziną zastępczą”, zamieszczanie na stronie internetowej MOPR informacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, oferty Ośrodka skierowanej do rodzin zastępczych oraz informacji o działaniach skierowanych do opiekunów zastępczych i wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.
3. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka uczestniczyli w „Szkoleniu w duchu TBRI – jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami”, zorganizowanym przez Centrum Reintegracji Rodziny. Szkolenie prowadzone było przez specjalistów Koalicji na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej.

4. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodziną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Jedna zawodowa rodzina i jeden rodzinny dom dziecka korzystały ze wsparcia rodzin pomocowych. W 7 zawodowych rodzinach zastępczych i we wszystkich rodzinnych domach zatrudnione były osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

W ramach Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka korzystały ze sprzętu komputerowego i audiowizualnego, potrzebnego zwłaszcza w trakcie zdalnego nauczania.

5. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

Wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej objęto mentoringiem w ramach zadania publicznego „Wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej poprzez prowadzenie Ośrodka Konsultacyjno-Szkoleniowego”, realizowanego przez Fundację „Dialog” na podstawie umowy zawartej między Miastem Białystok a Fundacją „DIALOG”. Wychowanków rodzinnej pieczy zastępczych do mentoringu typował organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

6. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi,

instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi.

Realizując zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej:

- byli w stałym kontakcie z przedstawicielami sądów, instytucji oświatowych, ośrodków zdrowia, placówek wsparcia dziennego, Policji, PCPR i innych instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny,
 - brali udział w grupach roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny do pracy z rodzinami, wobec których istniało podejrzenie, że są dotknięte problemem przemocy w rodzinie,
 - współpracowali z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, pracownikami socjalnymi oraz innymi podmiotami organizującymi pracę z rodzinami.
7. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Psycholodzy przeprowadzili 269 rozmów wspierających i konsultacji psychologicznych ze 128 osobami. Pedagog odbył 355 rozmów wspierających i konsultacji pedagogicznych.

8. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego - świadczona przez prawnika w Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPR.
9. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Na posiedzeniach Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej sporządzono 403 oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, wraz z opinią o zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej, które następnie zostały przekazane do właściwego sądu. Ponadto przekazano do sądu 51 pism informujących o znaczących zmianach w sytuacji wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej lub opiekunów zastępczych. Sporządzono również 65 ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka.

W związku z epidemią SARS-CoV-2 część posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka odbyła się bez udziału osób spoza ZPZ. Stanowisko o zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka ustalano z osobami zainteresowanymi telefonicznie.

10. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej.

Psycholodzy i pedagog MOPR odwiedzali rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w miejscu zamieszkania (76 spotkań). Psycholodzy sporządzili 70 opinii psychologicznych dotyczących aktualnego stanu psychofizycznego dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej mogli skorzystać z pomocy psychologów i pedagoga ZPZ (przeprowadzono 112 rozmów i konsultacji). Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i pracownicy socjalni spotkali się 167 razy z rodzicami dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka.

Rodzice biologiczni i inni krewni mogli spotykać się także z wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej w dostosowanych do tego pomieszczeniach na terenie MOPR (62 spotkania odbyły się na terenie ZPZ oraz 4 spotkania na terenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej).

11. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Sporządzono 44 opinie o spełnianiu warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (21 małżeństw i 23 osoby niepozostające w związkach), w tym 35 opinii na wniosek sądu i 9 opinii na wniosek kandydatów.

Przeprowadzono 24 badania psychologiczne w celu sporządzenia okresowych opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

12. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających - zgłoszono 34 dzieci, w rodzinach adopcyjnych umieszczono 13 dzieci.

13. Wydawanie opinii i zaświadczeń.

Sporządzono 75 opinii dotyczących m.in. zasadności przyznania rodzinom zastępczym środków finansowych czy zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Na prośbę opiekunów zastępczych oraz usamodzielnianych wychowanków wydano 123 zaświadczenia.

14. Monitorowanie realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, ich aktualizacji oraz udzielanie wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej.

Ogółem realizowano 405 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU). Realizacja programów była na bieżąco monitorowana przez pracownika socjalnego ZPZ lub koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. 24 osoby po raz pierwszy opracowały program, 130 razy dokonano aktualizacji IPU, sporządzono 18 ocen IPU.

Pracownicy socjalni oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej 471 razy spotkali się z usamodzielnianymi wychowankami pieczy zastępczej (udzielone wsparcie polegało m.in. na pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, motywowaniu do nauki i poszukiwania pracy, informowaniu i zachęcaniu do udziału w projektach oraz szkoleniach). Osoby usamodzielniane mogły korzystać również z pomocy psychologów i pedagoga ZPZ (odbyły się 63 spotkania specjalistów z osobami usamodzielnianymi).

Usamodzielniani wychowankowie kierowani byli do mieszkań chronionych treningowych będących w dyspozycji Dyrektora MOPR. Wszyscy usamodzielniani wspierani byli przez pracownika socjalnego ZPZ (odbyły się 242 spotkania oraz nawiązano 224 kontakty telefoniczne z wychowankami skierowanymi do mieszkań chronionych).

Realizacja zadań przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 77 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze

i rodzinne domy dziecka obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, którego wyznacza organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym w ZPZ koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracowali na 8 etatach.

Koordynatorzy objęli systematycznym wsparciem łącznie 106 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 187 wychowanków. Z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej współpracował dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego (przebywało w niej 9 wychowanków). Ponadto koordynatorzy objęli wsparciem 93 usamodzielnianych wychowanków.

Koordynatorzy odbyli:

- 948 spotkań z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinny dom dziecka,
- 145 spotkań z usamodzielnianymi wychowankami,
- 80 spotkań z rodzinami biologicznymi wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej,
- 232 spotkania z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi, kuratorami, opiekunami usamodzielnienia,
- 12 spotkań z pracownikami szkół, przedszkoli i świetlic socjoterapeutycznych.

Koordynatorzy sporządzili:

- 252 oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej wraz z opinią o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej (oceny przekazano do Sądu),
- 36 pism do Sądu o aktualnej sytuacji rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i przebywających w nich dzieci,
- 26 wniosków do Sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 41 okresowych ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka,
- 94 pisma do pracowników socjalnych z prośbą o informację o rodzinach biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 19 pism do Ośrodka Adopcyjnego,
- 115 wniosków o udostępnienie danych,
- 56 opinii dotyczących m.in. zasadności przyznania rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka dodatkowych świadczeń finansowych czy zasadności zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich,
- 35 opinii o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (na wniosek Sądu).

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zorganizowali wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej konkursy plastyczne „Kartka wielkanocna” oraz „Najpiękniejszy dzień wakacji”. W konkursach udział wzięło łącznie 62 wychowanków w wieku od 3 do 17 lat. Celem konkursów było: odkrywanie i rozwijanie talentów dzieci i młodzieży, budzenie zainteresowania różnymi technikami plastycznymi, rozwijanie wrażliwości artystycznej i kreatywności uczestników, a także pielęgnowanie tradycji świątecznych i rodzinnych. Wszyscy uczestnicy konkursów otrzymali upominki, a osoby wyróżnione przez jury – nagrody.

ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Do zadań zleconych gminy, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, należy wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, osobom posiadającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadającym obywatelstwo polskie oraz osobom, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, przy jednoczesnym stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy o pomocy społecznej tj. ustaleniu, iż nie zachodzą dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu, a sytuacją majątkową osoby lub rodziny wskazujące, że osoba ta lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe.

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Postępowanie może być wszczęte również z urzędu lub na wniosek właściwego oddziału Wojewódzkiego Funduszu Zdrowia.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest dzień złożenia wniosku, a w przypadku udzielenia świadczenia w stanie nagłym - dzień udzielenia świadczenia, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W 2021 r. wydano 211 decyzji w sprawie uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni (zgodnie z art. 7 ust. 2-4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), w tym 170 decyzji przyznających, 5 decyzji odmownych, 10 decyzji wygaszających uprawnienie - na podstawie postępowania z urzędu oraz 26 decyzji umarzających postępowanie w sprawie przyznania uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej.

REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej MOPR w 2021 r. dofinansował:

- likwidację barier technicznych, w komunikowaniu się, architektonicznych,
- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- działalność warsztatów terapii zajęciowej,

- rehabilitację dzieci i młodzieży.

Tabela Nr 24. Zestawienie zbiorcze zadań z zakresu rehabilitacji społecznej

Nazwa zadania		Liczba wniosków	Liczba zrealizowanych wniosków	Kwota wypłaconego dofinansowania (w zł)
Bariery techniczne		94	85	260 502
Bariery w komunikowaniu się		30	22	74 915
Bariery architektoniczne		40	22	264 506
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze		1 545	1 053	1 327 015
Sprzęt rehabilitacyjny		28	25	32 948
Turnusy rehabilitacyjne	Dorośli	523	352	633 580
	Dzieci	101	77	182 887
Warsztaty terapii zajęciowej				2 479 592
Razem		2 361	1 636	5 255 945

Tabela Nr 25. Zestawienie zbiorcze zadań z zakresu rehabilitacji dzieci i młodzieży

Rehabilitacja dzieci i młodzieży	Liczba wniosków	Liczba zrealizowanych wniosków	Kwota wypłaconego dofinansowania (w zł)
Bariery techniczne	3	3	17 454
Bariery w komunikowaniu się	27	25	60 965
Bariery architektoniczne	2	1	12 345
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	286	273	348 151
Sprzęt rehabilitacyjny	8	8	10 719
Razem	326	310	449 634

Na terenie Białegostoku w 2021 r. funkcjonowały cztery warsztaty terapii zajęciowej, gdzie rehabilitacji poddawane były 123 osoby, w tym 116 niepełnosprawnych mieszkańców

Białegostoku, przy czym 8 uczestników warsztatów zostało skreślonych z listy uczestników, z tego 2 z uwagi na podjęcie zatrudnienia.

Tabela Nr 26. Informacja o działających na terenie Miasta Białegostoku warsztatach terapii zajęciowej

Nazwa jednostki prowadzącej WTZ	Siedziba warsztatu (ul.)	Liczba miejsc	Rodzaj schorzeń i dysfunkcji uczestników warsztatu	Budżet w zł (środki PFRON)	Kwota dofinansowania wypłaconego przez MOPR ze środków PFRON (stan na 31.12.2021 r.)
Fundacja AC ul. Legionowa 14/16 lok. 104	Storczykowa 7	25	upośledzenie umysłowe, schorzenia współistniejące	542 400	522 432
Spółdzielnia SNB, ul. Kraszewskiego 26/2	Kraszewskiego 26/2	22	dysfunkcja narządu wzroku, schorzenia współistniejące	477 312	462 419
Caritas Archidiecezji Białostockiej ul. Warszawska 32	Knyszyńska 12a	40	upośledzenie umysłowe i inne przyczyny niepełnosprawności	867 840	863 376
Stowarzyszenie „My Dla Innych” ul. Antoniuk Fabryczny 34	Transportowa 4	30	choroby psychiczne, upośledzenie umysłowe, schorzenia współistniejące	650 880	631 365
Razem		117	X	2 538 432	2 479 592

Ponadto MOPR realizował pilotażowy program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków PFRON i do dnia 31 sierpnia 2021 r. przyjmował wnioski dotyczące udziału w Module I ww. programu w następujących obszarach:

Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym albo umiarkowanym stopniem

niepełnosprawności
z dysfunkcją narządu,

Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu,

Zadanie 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,

Zadanie 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu.

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,

Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku,

Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,

Zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,

Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) dla osób ze stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) dla osób ze stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się.

W ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” wpłynęły 143 wnioski, z czego 124 zostało pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym i przeznaczonych do dofinansowania; 10 wniosków zostało zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym, 9 wniosków zostało wycofanych. Ośrodek na realizację programu otrzymał środki finansowe PFRON w dwóch transzach (łącznie 1 219 699 zł): I transza - 661 205 zł, II transza - 558 494 zł.

Zawarto 123 umowy dofinansowania na kwotę 1 157 259 zł.

Zgodnie z dokumentami programowymi obowiązującymi realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zakończenie realizacji zadania dla wniosków złożonych w 2021 r. nastąpi do dnia 15.04.2022 r.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE - PROGRAM RODZINA 500+, POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW, DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE

1. Świadczenia rodzinne

W 2021 roku MOPR przyjął 9 906 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych, wydano 15 712 decyzji dla 9 470 rodzin.

Tabela Nr 27. Realizacja świadczeń rodzinnych

L.p	Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	10 824 911	97 207
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	5 506 750	45 549
2.1	urodzenia dziecka	438 156	667
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	903 326	2 464
2.3	samotnego wychowywania dziecka	1 041 108	5 431
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	984 521	9 585
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	517 612	9 684
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	20 780	237

2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 601 247	17 481
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1 + w.2)	16 331 661	142 756
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	15 243 368	70 768
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	29 416 866	15 005
6.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	730 232	1 187
7.	Zasiłki dla opiekuna	342 133	558
8.	Świadczenia opiekuńcze (w.4 + w.5 + w.6 + w.7)	45 732 599	87 518
9.	Razem (w.3 + w.8)	62 064 260	230 274
10.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 591 000	1 591
11.	Świadczenie rodzicielskie	5 535 682	6 101
12.	Razem świadczenia rodzinne	69 190 942	237 966
13	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	192 000	48
14.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, z tego:	5 752 299	11 677
14.1	na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników	25 492	257
15.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	1 024 947	6 577
	Razem	76 160 188	256 268

Dział Świadczeń Rodzinnych MOPR, zgodnie z Uchwałą nr XLII/463/05 Rady Miejskiej Białegostoku

z dnia 30 maja 2005 r., w 2021 r. wypłacił podwyższony dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka 595 rodzinom w liczbie 667 świadczeń na kwotę 219 610 zł.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku ustalenia, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wojewoda wydaje decyzję przyznającą świadczenia rodzinne, które wypłaca organ właściwy.

W 2021 r. w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wypłacono 2 739 świadczeń na kwotę 1 170 756 zł.

Dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 498 140 zł (w tej kwocie były zwroty wynikające ze zgonu świadczeniobiorcy).

2. Świadczenie wychowawcze – Program „Rodzina 500+”

Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty w rodzinie.

W 2021 r. przyjęto 38 930 wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego, z programu skorzystało 32 411 rodzin (50 666 dzieci).

Tabela Nr 28. Świadczenie wychowawcze - Program „Rodzina 500+”

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Świadczenie wychowawcze	308 931 322	621 119

W 2021 r. w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego:

- wypłacono 11 410 świadczeń na kwotę 5 425 193 zł,
- dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 277 388 zł.

3. Świadczenie „Dobry Start”

Rządowy Program „Dobry Start” od 2021 r. realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych. MOPR w 2021 r. wydał 14 informacji przyznających świadczenie po usunięciu braków formalnych we wnioskach złożonych w 2020 r. Dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 7 972 zł.

Tabela Nr 29. Rządowy Program „Dobry Start”

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Świadczenie „Dobry start”	7 800	26

4. Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni

4.1. Fundusz alimentacyjny

W 2021 r. przyjęto 1 355 wniosków o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wydano 1 785 decyzji dla 883 rodzin, w których były 1 374 osoby uprawnione do tych świadczeń.

Dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w wysokości 119 006 zł.

Tabela Nr 30. Fundusz alimentacyjny

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
-------------------------	----------------------------------	-----------------------------

Fundusz alimentacyjny	7 171 040	17 442
------------------------------	-----------	--------

4.2. Dłużnicy alimentacyjni

W 2021 r. dokonano zwrotu przez dłużników alimentacyjnych z tytułu:

- wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 3 362 986 zł (w tym odsetki 1 516 741 zł),
- wypłaconej zaliczki alimentacyjnej - 205 427 zł.

Tabela Nr 31. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Wyszczególnienie	Liczba podjętych działań	Liczba podjętych działań, które doprowadziły do wzrostu ściągальności należności wymienionych w art. 28 ust. 1 pkt 1-4 ustawy
Przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	322	80
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz z oświadczenia majątkowego	311	83
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	39	8
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	105	X
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	117	19
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	62	11
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za	68	X

uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w tym:		
na podstawie art. 5 ust. 3a ustawy	19	X
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	68	10
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	20	3
Skierowanie do starosty wniosku o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	20	X
Przekazanie informacji gospodarczej do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	478	X

5. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych (na wniosek osoby uprawnionej) w drodze decyzji administracyjnej na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

W 2021 r. złożono 7 416 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Wydano 7 937 decyzji w sprawie dodatku 4 050 rodzinom. Wyznaczono 630 wywiadów środowiskowych, w wyniku których:

- wydano decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy - 540,
- wydano postanowienie w sprawie umorzenia postępowania - 27,
- wydano decyzje odmowne - 55,
- pozostawiono wniosek bez rozpatrzenia - 5,
- sprawy w trakcie załatwiani - 3.

Środki wydatkowane na wypłatę dodatków mieszkaniowych wynosiły 8 659 262 zł.

Tabela Nr 32. Realizacja dodatków mieszkaniowych

Wyszczególnienie zarządców mieszkań	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba dodatków mieszkaniowych	Średnia kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Komunalne	2 961 436	12 557	235,84

Spółdzielcze	3 611 290	15 848	227,87
Wspólnoty mieszkaniowe	1 480 433	6 449	229,56
Prywatne	166 788	396	421,18
TBS	1 020 823	3 380	302,02
Inne	214 145	748	286,29
Razem	9 454 915	39 378	240,11

6. Dodatki energetyczne

Odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej tj. osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej przysługuje dodatek energetyczny. Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej.

W Białymstoku dodatek energetyczny przyznaje i wypłaca MOPR.

W 2021 r. złożono 3 254 wnioski o przyznanie dodatku energetycznego, wydano 3 339 decyzji dla 1 822 rodzin.

Tabela Nr 33. Realizacja dodatków energetycznych

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Dodatek energetyczny odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej	210 781	14 839

POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM – STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE

Zadanie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Białystok od dnia 1 sierpnia 2019 r. zostało powierzone Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego przysługuje zamieszkałym na terenie Miasta Białystok:

- uczniom szkół publicznych, niepublicznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,

- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

O stypendium szkolne może ubiegać się uczeń, jeżeli spełnia łącznie poniższe warunki:

- miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia nie jest większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej (w 2021 r. kwota ta wynosiła 528 zł),
- jego miejscem zamieszkania jest Miasto Białystok.

Wysokość stypendium szkolnego ustalana jest indywidualnie dla każdego ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczną wysokość stypendium szkolnego ustala się w oparciu o dochody na osobę w rodzinie ucznia mieszczące się przedziałach dochodowych:

- dochód do 369,60 zł - wysokość stypendium wynosi od 167,40 zł do 179,80 zł,
- dochód powyżej 369,60 zł do 422,40 zł - wysokość stypendium wynosi od 130,20 zł do 142,60 zł,
- dochód powyżej 422,40 zł do 528 zł - wysokość stypendium wynosi od 99,20 zł do 111,60 zł.

Stypendium szkolne było realizowane w postaci całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów poniesionych wydatków, do kwoty przyznanego w decyzji stypendium szkolnego, na podstawie złożonych dokumentów potwierdzających ich poniesienie przez wnioskodawcę lub pełnoletniego ucznia.

Zasiłek szkolny może być przyznany bez względu na dochód uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (maksymalna wysokość zasiłku wynosi 620 zł).

Tabela Nr 34. Pomoc materialna o charakterze socjalnym

Forma pomocy	Liczba uczniów, którym wypłacono świadczenie	Kwota świadczeń (w zł)
Stypendium szkolne	740	722 553
Zasiłek szkolny	14	8 680

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA POSIADACZY KARTY POLAKA

Na podstawie ustawy o Karcie Polaka cudzoziemcowi, który wystąpi do wojewody z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt stały z tytułu posiadania Karty Polaka, na jego wniosek, może być przyznane świadczenie pieniężne przeznaczone na pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej.

Świadczenie pieniężne na okres do 9 miesięcy przyznaje wojewoda właściwy do przyjęcia

wniosku. Wpłaty świadczenia dokonuje w okresach miesięcznych starosta wskazany przez wojewodę w decyzji przyznającej świadczenie pieniężne jako właściwy ze względu na miejsce pobytu osoby uprawnionej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej, przy czym do jego realizacji w Mieście Białystok został wyznaczony MOPR.

Tabela Nr 35. Świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka

Forma pomocy	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka	502	607	3 872 853

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE NA PODSTAWIE USTAWY O REPATRIACJI

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wypłaca repatriantom świadczenia na pokrycie kosztów przejazdu, pomoc na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, poniesionych w związku z osiedleniem się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W 2021 r. udzielono pomocy 2 osobom na kwotę 67 264 zł.

UDZIELANIE WSPARCIA OSOBOM POTRZEBUJĄCYM POMOCY ZE WZGLĘDU NA STAN EPIDEMII

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku w 2021 r. podejmował szereg działań wynikających z konieczności zapewnienia pomocy osobom objętym izolacją lub kwarantanną domową oraz osobom starszym, samotnym, chorym i niepełnosprawnym, które - ze względu na ogłoszenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 - nie mogły zabezpieczyć podstawowych potrzeb życiowych.

Poza przyznawaniem świadczeń z pomocy społecznej, w tym w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, były to m. in. następujące działania:

1. Pomoc udzielona osobom będącym w kwarantannie lub izolacji domowej:
 - 2 osobom zakupiono i dostarczono produkty żywnościowe na kwotę 169 zł,
 - 2 osoby otrzymały paczkę żywnościową w ramach Programu FEAD,
 - 78 osób otrzymało 73 paczki żywnościowe z organizacji pozarządowych,
 - 4 osobom z ich środków finansowych zakupiono artykuły żywnościowe i leki,
 - pracownicy OIK udzielili 9 osobom pomocy psychologicznej.

Ponadto pracownicy socjalni:

- kontaktowali się telefonicznie ze wszystkimi osobami zgłaszającymi poprzez Aplikację Kwarantanna domowa potrzebę udzielenia pomocy w celu ustalenia zakresu wsparcia,

- kontaktowali się z pracodawcami cudzoziemców przybywających do Białegostoku i pozostających w kwarantannie w sprawie możliwości udzielenia przez nich wsparcia do czasu zakończenia kwarantanny,
- organizowali wolontariuszy w celu zakupu żywności i leków ze środków pieniężnych osoby pozostającej w kwarantannie i ich dostarczenia do miejsca zamieszkania,
- współpracowali z wolontariuszami w celu zorganizowania zakupu i dostarczenia paczek żywnościowych do osób przebywających w kwarantannie lub izolacji domowej,
- informowali o możliwości dokonania zakupów online z dostarczeniem na adres domowy, po wcześniejszym ustaleniu sklepów oferujących taką usługę,
- informowali o możliwości uzyskania telefonicznych porad psychologicznych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPR.
- informowali o możliwości zgłoszenia potrzeby wyprowadzenia psa na spacer na portalu fb (profil „Pies w koronie”).

2. Realizacja Programu „Wspieraj Seniora”:

W 2021 r. MOPR realizował Program „Wspieraj Seniora”. Celem strategicznym tego Programu było zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. W szczególnych przypadkach z Programu skorzystać mogły również osoby poniżej 70 roku życia. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym przede wszystkim artykuły spożywcze i środki higieny osobistej. Senior mógł również zgłosić potrzebę udzielenia wsparcia w zakresie np. załatwienia drobnych spraw urzędowych. Na realizację Programu wydatkowano kwotę 124 078 zł.

Tabela Nr 36. Pomoc udzielona w ramach Programu Wspieraj Seniora (stan na 31.12.2021 r.)

Liczba osób, które zgłosiły się o pomoc w ramach programu	Liczba zgłoszeń osób zarejestrowana przez infolinię	Liczba zgłoszeń osób zarejestrowana poza infolinią	Liczba osób, którym udzielono pomocy
200	49	151	78

Pomoc seniorom świadczyli pracownicy socjalni MOPR w Białymstoku, a także 11 wolontariuszy, z którymi MOPR zawarł porozumienie o wykonywaniu świadczeń wolontariatu. Środki finansowe przekazane z budżetu państwa na realizację Programu „Wspieraj Seniora” przyczyniły się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa starszych mieszkańców Białegostoku. Zrealizowane w ramach Programu działania były nie tylko wsparciem bieżącego funkcjonowania osób potrzebujących, ale również wzmocniły ich poczucie przynależności do wspólnoty, która w trudnych sytuacjach pomaga słabszym.

3. Pozostałe działania:

- w ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni informowali o zachowywaniu szczególnej ostrożności w związku z występowaniem stanu epidemii,
- w związku z wprowadzeniem w szkołach zdalnego nauczania i zawieszeniem realizacji posiłków przyznawano świadczenia w formie zasiłku celowego na zakup żywności,
- informowano osoby, którym upłynęła ważność orzeczenia o stopniu niepełnosprawności o zasadach kontynuowania świadczenia w formie zasiłku stałego,
- promowano szczepienia w ramach Narodowego Programu Szczepień,
- wydawano mieszkańcom bezpłatne maseczki.

WSPÓŁPRACA MOPR Z INNymi PODMIOTAMI

W celu zapewnienia pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej MOPR współpracował z licznymi podmiotami, w tym organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi, a w szczególności z:

- Dziennym Domem Pomocy Społecznej w Białymstoku,
- Środowiskowymi Domami Samopomocy, Warsztatami Terapii Zajęciowej,
- Wojewódzkim i Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku, doradcami zawodowymi, pracodawcami,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Zarządem Mienia Komunalnego,
- Miejskim Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- placówkami ochrony zdrowia, w tym z lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi; poradniami zdrowia psychicznego m.in. Ośrodkiem Psychiatrii i Psychoterapii Dzieci i Młodzieży „Eureka”,
- szkołami, przedszkolami i żłobkami,
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
- komisariatami Policji, Strażą Miejską w Białymstoku, sądami, kuratorami sądowymi,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Izłą Wytrzeźwień, klubami abstynenckimi, poradniami i ośrodkami terapii, w tym m.in. Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii dla Młodzieży i Dorosłych „ETAP”, Młodzieżowym Ośrodkiem Konsultacji i Terapii,
- Polskim Czerwonym Krzyżem, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Białostockiej, Prawosławnym Ośrodkiem Miłosierdzia Diecezji Białostocko-Gdańskiej „Eleos”,
- Stowarzyszeniem „My Dla Innych”, Stowarzyszeniem Wspierania Aktywności Niepełnosprawnych Intellektualnie „Aktywni”, Towarzystwem Przyjaciół Chorych

„Hospicjum”, Stowarzyszeniem „Ku Dobrej Nadziei”, Stowarzyszeniem „Wiosna”, Stowarzyszeniem na rzecz rodziny i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym HOLOS, Stowarzyszeniem Pomocy „Rubież”, Stowarzyszeniem Wspierania Środowisk Lokalnych „Aktywne Osiedle”, Polskim Stowarzyszeniem Doradczym i Konsultingowym, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Droga”, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Szansa”, Stowarzyszeniem Kontakt Miast Białystok-Eindhoven, Centrum Pomocy Dzieciom Stowarzyszenia „Klanza”, Stowarzyszeniem Penitencjarnym „Patronat”, Spółdzielnią Socjalną „Sukurs”, Fundacją „Spe Salvi”, Fundacją „Dialog”, Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej, Fundacją „Sowelo”, Stowarzyszeniem na rzecz Rehabilitacji Psychiatrycznej i Klubem Pacjenta „Przystań”, Fundacją Aktywnej Rehabilitacji, Fundacją Rozwoju Kompetencji PRO-SKILLS, Fundacją „Okno na Wschód”, COGNITO – Centrum Przedsiębiorczości i Szkoleń s.c., INSPIRES Sp. z o.o. KONTRAKTOR Sp. z o.o., HR Progres,

- Ośrodkiem dla Uchodźców Urzędu do spraw Cudzoziemców „Budowlani”,
- Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Polskim Związkiem Emerytów i Rencistów.

Praktyki, współpraca z uczelniami

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku od wielu lat współpracuje z uczelniami w zakresie organizacji studenckich praktyk zawodowych. W 2021 r. praktyki studenckie odbywało w MOPR 9 osób: 5 studentów Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku, kierunek Praca socjalna, 4 studentów kierunku Psychologia (3 z Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku i 1 z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie). Zrealizowano online spotkanie informacyjne dla studentów III roku Pedagogiki Opiekuńczo-Wychowawczej Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku. Podczas spotkania omówiono zagadnienia z zakresu: zadania realizowane przez MOPR, ze szczególnym uwzględnieniem zadań pomocy społecznej, struktura organizacyjna jednostki pomocy społecznej, formy świadczeń, dane statystyczne, procedura administracyjna, tendencje dotyczące rozwoju wsparcia społecznego.

Pracownicy MOPR wzięli udział w 9 badaniach naukowych poprzez wypełnienie ankiet i udzielenie wywiadów (tematyka badań dotyczyła m.in. zagadnień pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, ojcostwa byłych więźniów, skuteczności pracy asystenta rodziny).

Ponadto umożliwiono odbycie zajęć praktycznych 32 pielęgniarkom, które uczestniczyły w szkoleniu specjalizacyjnym w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego dla pielęgniarek.

KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W BIAŁYMSTOKU

Zatrudnienie

Na dzień 31.12.2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku zatrudniał 433 osoby, spośród których 165 to pracownicy socjalni. Ponadto 11 pracowników (w tym 2 pracowników socjalnych) przebywało na urloпах bezpłatnych i wychowawczych.

376 pracowników MOPR posiadało wykształcenie wyższe, 54 osoby - średnie, 2 osoby - zasadnicze zawodowe i 1 osoba - podstawowe. Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiadało 38 osób, a specjalizację II stopnia - 18 pracowników

socjalnych. Specjalizację z organizacji pomocy społecznej posiadało 28 osób (w tym 7 pracowników socjalnych). W 2021 r. MOPR zorganizował staż dla 1 osoby.

W celu realizacji Programu „Wspieraj Seniora” z 11 osobami zawarto porozumienia o wykonywaniu świadczeń wolontariatu.

Podnoszenie kwalifikacji pracowników i udział w konferencjach

Pracownicy MOPR brali udział w kursach specjalistycznych, szkoleniach i innych formach kształcenia, podnosząc kwalifikacje i nabywając umiejętności niezbędne do właściwego wykonywania zadań.

W roku sprawozdawczym 150 pracowników Ośrodka uczestniczyło w 86 szkoleniach (w tym w superwizji oraz Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie), a 14 wzięło udział w 12 konferencjach (niektórzy w szkoleniach i konferencjach wzięli udział kilkakrotnie). Ponadto 2 osoby rozpoczęły Studium Interwencji Kryzysowej. Tematyka szkoleń dotyczyła m.in. świadczeń rodzinnych, pracy z dzieckiem i rodziną, przemocy w rodzinie, pracy z cudzoziemcami, prawa pracy, prawa podatkowego.

INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2021-2024

Tabela Nr 37. Zestawienie wartości wskaźników przyjętych w Programie

L.p.	Działanie	Wskaźnik	Wartość wskaźnika w 2021 r.	Wartość wskaźnika na koniec realizacji Programu
1. ZASPOKOJENIE NIEZBĘDNYCH POTRZEB OSÓB I RODZIN W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ				
	Zaspokojenie niezbędnych potrzeb osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób i rodzin oraz osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie z pomocy społecznej.	6 345	Spadek
		Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną w formie dożywiania.	8 836	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób i rodzin oraz osób w rodzinach, którym świadczone prace socjalną.	10 954	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób korzystających z interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego.	1 495	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
2. AKTYWIZACJA I REINTEGRACJA OSÓB I RODZIN W CELU ŻYCIOWEGO USAMODZIELNIENIA				

2.1	Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym	Liczba osób uczestniczących w Centrum Integracji Społecznej/Klubie Integracji Społecznej.	54	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób, które w wyniku świadczenia pracy socjalnej uzyskały status osoby bezrobotnej bądź poszukującej pracy.	534	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w wyniku upowszechniania ofert pracy oraz informowania o wolnych miejscach pracy.	1 516	Wzrost
		Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń indywidualnych i grupowych.	107	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób objętych usługami doradczymi (grupowymi i indywidualnymi).	494	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
2.2	Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością	Liczba osób bezdomnych, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.	414	Spadek/ Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób bezdomnych objętych pomocą streetworkerów.	214	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba miejsc schronienia.	285	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba zawartych (w danym roku) indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.	13	Utrzymanie na zbliżonym poziomie

2.3	Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu	Liczba porad udzielonych osobom nadużywającym alkoholu oraz współzależnym członkom rodzin w ramach punktów konsultacyjnych oraz punktów konsultacyjno-informacyjnych dla osób z problemami alkoholowymi.	2 122	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba wniosków skierowanych do MKRPA o leczenie osoby uzależnionej.	314	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną z uwagi na występujące uzależnienie od alkoholu.	251	Spadek
2.4	Pomoc cudzoziemcom	Liczba realizowanych indywidualnych programów integracji.	0 ¹	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba cudzoziemców korzystających z pomocy społecznej.	332	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba rodzin cudzoziemców, które otrzymały wsparcie w formie dopłaty do najmu mieszkania.	4	Utrzymanie na tym samym poziomie
2.5	Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu	Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego.	118	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowany przez MOPR we współpracy z Aresztem Śledczym.	18 ²	Utrzymanie na zbliżonym poziomie

¹ W 2021r. realizacja IPI była zawieszona z uwagi na stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2

² W 2021 r. program realizowany był we współpracy z Zakładem Karnym w Białymstoku

	z zakładu karnego	Liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowany przez MOPR we współpracy z Aresztem Śledczym.	7	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
3. WSPARCIE OSÓB CHORYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH, STARSZYCH I SAMOTNYCH				
3.1	Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi	Liczba osób skierowanych do środowiskowych domów samopomocy.	99	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób, które skorzystały z usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.	9	Wzrost
		Liczba osób, które skorzystały z mieszkań adaptacyjnych i treningowych.	12	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/wzrost
		Liczba osób objętych wsparciem w formie klubowej.	81	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
3.2	Pomoc osobom potrzebującym wsparcia ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.	515	Wzrost
		Liczba osób, które skorzystały ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z chorobą Alzheimera.	10	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/wzrost
		Liczba mieszkańców Miasta Białegostoku umieszczonych w domów pomocy społecznej na terenie Miasta Białegostoku i innych powiatów.	157	Wzrost

		Liczba mieszkańców Miasta Białegostoku oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej.	77	Spadek
		Liczba osób objętych programem osłonowym w zakresie zmniejszania wydatków poniesionych na leki.	1 888	Wzrost
		Liczba osób objętych programem osłonowym w zakresie zmniejszania wydatków z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	536	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób objętych usługami asystenta osoby niepełnosprawnej.	171	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/wzrost
		Liczba osób objętych usługami wolontariusza osoby niepełnosprawnej.	35	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/wzrost
3.3	Pomoc osobom starszym i samotnym	Liczba osób uczestniczących w zajęciach zorganizowanych przez Kluby Seniora.	62	Utrzymanie na tym samym poziomie/wzrost
		Liczba programów/projektów skierowanych na aktywność międzypokoleniową.	5	Wzrost
4. POMOC RODZINOM PRZEŻYWAJĄCYM TRUDNOŚCI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE				
	Pomoc rodzinom przeżywającym	Liczba rodzin objętych asystą rodzinną (w tym na wniosek pracownika socjalnego oraz zobowiązanych przez sąd).	240	Utrzymanie na zbliżonym poziomie

trudności opiekuńczo-wychowawcze	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach i warsztatach poszerzających kompetencje wychowawcze m.in. w „Szkole Dla Rodziców”.	27	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/wzrost
	Liczba dzieci objętych opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego.	514	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w grupach socjoterapeutycznych, Treningu Zastępowania Agresji, Treningu Umiejętności Społecznych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.	15	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/wzrost
	Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w sytuacji wystąpienia problemów opiekuńczo-wychowawczych.	110	Utrzymanie na zbliżonym poziomie

5. ORGANIZOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Organizowanie społeczności lokalnej	Liczba podmiotów podejmujących współpracę w organizowaniu społeczności lokalnej.	12	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Liczba wydarzeń lokalnych.	3	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Liczba wolontariuszy biorących udział w działaniach na rzecz organizowania społeczności lokalnej.	20	Utrzymanie na zbliżonym poziomie

Na podstawie analizy wartości wskaźników należy uznać, że cele szczegółowe (zadania) Programu realizowane są na bieżąco.

PRZEPISY PRAWNE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku zadania realizował w oparciu o wymienione akty prawne:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249),
4. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 877),
6. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2021, z późn. zm.),
7. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2021 r. poz. 716),
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 573),
9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.),
10. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna (Dz.U. z 2020 r. poz. 1297),
11. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2020 r. poz. 685),
12. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.),
13. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.),
14. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2020 r. poz. 1427),
15. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.),
16. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz.U. z 2019 r. poz. 1598),
17. Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz.U. z 2019 r. poz. 1472),
18. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915),
19. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.),

20. Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007),
21. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2021-2030 przyjęta Uchwałą Nr XXXV/509/21 Rady Miasta Białystok z dnia z dnia 25 stycznia 2021 r.,
22. Program Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2021-2024 przyjęty Uchwałą Nr XXXII/486/20 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2020 r.,
23. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 przyjęty uchwałą nr XXXII/482/20 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2020 r.,
24. inne ustawy i przepisy wykonawcze.